

Lovforslag nr. L 108. Fremsat den 12. marts 2008 af klima- og energiministeren (Connie Hedegaard)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning og lov om Energinet.dk

(Kommunale hjemmelsbestemmelser, udnyttelse af energi på havet m.v.)

§ 1

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 286 af 20. april 2005, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 520 af 7. juni 2006 og senest ved § 1 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

»§ 4. En kommune kan varetage netvirksomhed med færre end 100.000 tilsluttede forbrugere og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. En kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1.

Stk. 2. En kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Tilsvarende gælder for Energinet.dk.

Stk. 3. Virksomhed omfattet af stk. 2 skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler vedrørende virksomhed omfattet af stk. 2, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Stk. 5. De bestemmelser i loven, som gælder for netvirksomheder og elproduktionsvirksomheder, gælder kun for de af en kommunes opgaver, der er en del af netvirksomhed eller elproduktionsvirksomhed efter stk. 1, 1. pkt.«

2. §§ 13-16 affattes således:

»§ 13. Adgangen til at udnytte energi fra vand og vind på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone tilkommer alene den danske stat. Forundersøgelser og efterfølgende udnyttelse af energi kan kun finde sted efter tilladelse fra klima- og energiministeren.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelser gives enten efter indkaldelse af ansøgninger ved et udbud eller efter modtagelse af ansøgning.

Stk. 3. Tilladelse til forundersøgelse gives til områder, hvor klima- og energiministeren finder, at udnyttelse af energi kan være relevant. Tilladelsen gives som en eneret for et nærmere angivet område og tidsrum.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte vilkår for tilladelsen, herunder om de forhold, som skal undersøges, om rapportering, om forundersøgelsernes forløb og resultater, om ministerens adgang til at benytte forundersøgelsens resultater, jf. § 15, stk. 4, samt om overholdelse af miljø- og sikkerhedskrav og lignende.

Stk. 5. Klima- og energiministeren kan træffe afgørelse om tilladelser efter stk. 2-4.

Stk. 6. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 4.

§ 14. Ved udbud gives tilladelsen efter § 13 til den, som vinder udbuddet. Klima- og energiministeren kan angive særlige forhold eller vilkår, der lægges vægt på ved stillingtagen til de indkomne bud.

Stk. 2. Vilkår efter stk. 1 kan vedrøre økonomiske forhold, herunder støtte til produktionen, udformningen og tekniske forhold vedrørende produktionsanlægget eller den infrastruktur, som skal forbinde anlægget med det sammenhængende elforsyningssystem. Der kan stilles krav om, at forbrugere eller andre sammen med ansøgeren skal kunne deltage som parter i projektet, og at der betales bod, hvis vinderen af budet ikke overholder betingelser fra sit bud eller fra aftalte betingelser, herunder tidsfrister.

Stk. 3. Ved ansøgning uden for udbud gives tilladelse til forundersøgelser efter § 13 til ansøgere, der skønnes at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at gennemføre forundersøgelserne, jf. dog § 13, stk. 3. Søger flere tilladelse for samme område, gives tilladelse til den, som først fremsender en ansøgning, der dokumenterer opfyldelse af betingelserne herfor.

Stk. 4. Klima- og energiministerens kan fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 2.

§ 15. Når forundersøgelserne er afsluttet, indsendes en forundersøgelserapport til klima- og energiministerens, som tager stilling til, om forundersøgelserapporten kan godkendes. Godkendes denne, har ansøgeren ret til udnyttelse af den godkendte forundersøgelserapport efter bestemmelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Inden 3 måneder efter godkendelse af forundersøgelserapporten skal ansøgeren meddele, om denne ønsker at opføre et produktionsanlæg på lokaliteten. Med klima- og energiministerens tilladelse kan retten til at udnytte en forundersøgelsetilladelse inden for samme frist overdrages til en anden.

Stk. 3. Modtager klima- og energiministerens et tilsagn, som angivet i stk. 2, fastsættes en frist for modtagelse af ansøgning om etableringstilladelse efter § 16. Der kan endvidere stilles krav om sikkerhedsstillelse for gennemførelse af projektet.

Stk. 4. Modtager klima- og energiministerens ikke rettidigt et tilsagn omfattet af stk. 2 eller overholdes en frist efter stk. 3 ikke, kan ministerens uden vederlag til ansøgeren stille forundersøgelserapporten til rådighed for andre.

§ 16. Etablering af elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, med tilhørende interne ledningsanlæg på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone samt væsentlige ændringer

i bestående anlæg kan kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima- og energiministerens.

Stk. 2. Tilladelserne meddeles til ansøgere, der har ret til at udnytte en forundersøgelsetilladelse efter § 15, stk. 1, 2 eller 4, og som skønnes at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet.

Stk. 3. Klima- og energiministerens kan betinge godkendelsen af disse anlæg af vilkår, herunder krav til konstruktion, indretning, installationer, opstilling, drift, nedtagning og sikkerhedsstillelse for nedtagning af anlæg samt økonomiske, tekniske, sikkerheds- og miljømæssige forhold i forbindelse med etablering og drift, herunder ophold og beboelse.

Stk. 4. Elproduktionsanlæg nævnt i stk. 1, som er fast forankret på samme sted på søterritoriet m.v., anses i tinglysningsmæssig henseende for fast ejendom. Tinglysning af rettigheder over sådanne anlæg sker efter reglerne i tinglysningslovens § 19, stk. 1, 2. pkt.«

3. § 18 affattes således:

»**§ 18.** Anlæg nævnt i § 16, stk. 1, må først tages i drift med henblik på udnyttelse af energi, når tilladelse hertil er givet af klima- og energiministerens. Tilladelsen gives for 25 år og kan efter ansøgning forlænges.

Stk. 2. Tilladelse kan gives, når ansøgeren dokumenterer, at vilkår stillet efter §§ 13-17 b og i en eventuel udbudskontrakt er opfyldt.

Stk. 3. Der kan i tilladelsen stilles vilkår, herunder om tekniske og økonomiske forhold vedrørende drift af anlægget, om pligt til at sikre fremtidig overholdelse af vilkår stillet i tilladelser efter §§ 13-17 b, om dennes tilsynsforpligtelse i forhold til det samlede anlæg og stillede vilkår og om pligt til indrapportering vedrørende de nævnte forhold.

Stk. 4. Tilladelser givet efter bestemmelserne i §§ 13-16 og 18 kan med klima- og energiministerens tilladelse overdrages til andre.«

4. § 37, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget

af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1.«

5. I § 37 b indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om påbegyndelse af væsentlige nye aktiviteter som nævnt i § 37 a, stk. 1, herunder om at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.«

6. I § 51 a, nr. 2, ændres »§ 13, stk. 2,« til: »§ 13, stk. 1,«.

7. § 87, *stk. 1, nr. 1 og 2*, affattes således:

- »1) driver produktions-, net-, transmissions- og forsyningspligtig virksomhed efter §§ 10, 19 og 33 uden bevilling,
- 2) etablerer og driver net eller anlæg efter §§ 11, 13, 15, 16, 18, 21, 22 a og 23 uden tilladelse,«.

§ 2

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1116 af 8. november 2006, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 5 affattes således:

»§ 5. Kommuner kan deltage i virksomhed omfattet af § 2.

Stk. 2. Distributionsvirksomhed kan udøves i kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, eller i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Anden virksomhed omfattet af § 2 skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Klima- og energiministeren kan tillade, at en kommune varetager distributionsvirksomhed, eller at distributionsvirksomheden udøves i anden organisationsform.

Stk. 3. En kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, som kommunen varetager eller deltager i, eller som er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas. Tilsvarende gælder for Energinet.dk.

Stk. 4. Virksomhed omfattet af stk. 3 skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 5. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler vedrørende virksomhed omfattet af stk. 3, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Stk. 6. Klima- og energiministeren kan godkende et samarbejde mellem to eller flere kommunale fællesskaber, som udøver naturgasforsyningsvirksomhed efter stk. 1, om en fælles og samtidig afvikling af den gæld, som ved lovens ikrafttræden påhvilede fællesskaberne, herunder at de kommunale fællesskaber bidrager til hindringsgældsafvikling.«

2. I § 28 a udgår i *stk. 1* »med de i § 5, stk. 1 og 2, nævnte undtagelser«, og *stk. 2* ophæves.

3. I § 35, *stk. 9, 1. pkt.*, indsættes efter »§ 2«: »eller § 5, stk. 3«.

4. I § 49, *stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nye numre:

- »4) undlader at foretage underretning som angivet i § 34,
- 5) undlader at foretage eller indsende opgørelse, ophøre med ejerskab eller fremsende dokumentation som angivet i § 35,«.

Nr. 4-6 bliver herefter nr. 6-8.

§ 3

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005, som ændret ved § 3 i lov nr. 520 af 7. juni 2006, § 5 i lov nr. 548 af 6. juni 2007 og § 3 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 21, *stk. 1*, affattes således:

»Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for ydelser omfattet af § 20 og § 20 b skal anmeldes til et tilsyn, der er nedsat af klima- og energiministeren (Energitilsynet), med angivelse af grundlaget herfor, efter regler fastsat af tilsynet. Energitilsynet kan fastsætte regler om, at anmeldelse skal ledsages af erklæring afgivet af en registreret revisor, statsautoriseret revisor eller kommunens revisor. Energitilsynet kan give pålæg om anmeldelse.«

2. § 23 l, *stk. 2*, affattes således:

»*Stk. 2.* Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget

af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1.«

3. I § 23 n indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om påbegyndelse af væsentlige nye aktiviteter som nævnt i § 23 m, stk. 1, herunder om at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.«

4. I § 33, *stk. 1*, indsættes efter »§ 21, stk.«: »1,«.

5. § 34, *stk. 1*, affattes således:

»§ 34. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) etablerer nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udfører større ændringer i eksisterende anlæg efter § 4 uden tilladelse,
- 2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven,
- 3) undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold,
- 4) undlader at udskille driften efter § 23 g,
- 5) undlader at afgive erklæring, foretage registrering, indberetning eller afhændelse som angivet i §§ 23 l og 23 m,
- 6) anvender midler i strid med § 23 m, stk. 3, eller
- 7) meddeler klima- og energiministeren, Energitilsynet, Energiklagenævnet eller kommunalbestyrelsen urigtige eller vildledende oplysninger eller efter anmodning undlader at afgive oplysninger.«

§ 4

I lov nr. 1384 af 20. december 2004 om Energinet.dk, som ændret ved § 4 i lov nr. 520 af 7. juni 2006 og § 6 i lov nr. 548 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. I fodnoten til lovens titel indsættes efter »genemfører«: »dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 33, side 22),«.

2. I § 2, *stk. 2*, ændres »og gaslagervirksomhed« til: », gaslager- og gasopstrømsrørledningsvirksomhed«.

3. I § 2, *stk. 4*, ændres »eller« til: »,« og efter »lov om naturgasforsyning« indsættes: »eller lov om tilskud til elproduktion«.

4. *Overskriften til kapitel 2* affattes således:

»*Udbygning af transmissionsnet m.m.*«

5. I § 4 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på etablering af nye gasopstrømsrørledningsnet og væsentlige ændringer i bestående gasopstrømsrørledningsnet.«

6. I § 12, *stk. 1, nr. 1*, ændres »og lagervirksomhed« til: », lager- og gasopstrømsrørledningsvirksomhed«.

7. I § 12, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »lagerfaciliteter«: »og gasopstrømsrørledningsnet«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. juni 2008.

Stk. 2. § 1, nr. 1, har virkning fra den 12. marts 2008.

Stk. 3. Kommuner kan deltage i anden virksomhed, som har tilknytning til virksomhed efter lov om elforsyning, som er påbegyndt inden den 12. marts 2008 i henhold til § 4, stk. 2, i lov om elforsyning, og som ikke er omfattet af § 1, nr. 1.

Stk. 4. Kommuner kan deltage i CDM- og JI-projekter efter § 21 a i lov om CO₂-kvoter, som er påbegyndt inden den 1. januar 2008.

Stk. 5. Kommuner skal senest den 31. december 2008 oplyse klima- og energiministeren om, hvilken anden virksomhed, som har tilknytning til virksomhed efter lov om elforsyning, kommunen den 12. marts 2008 deltog i med hjemmel i § 4, stk. 2, i lov om elforsyning.

Stk. 6. Bekendtgørelse nr. 976 af 29. november 2002 om bevillingspligtige naturgasselskabers sideordnede aktiviteter ophæves.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse:

1. Indledende bemærkninger
2. Lovforslagets hovedindhold
  - 2.1. De kommunale hjemmelsbestemmelser
    - 2.2. Udnyttelse af energi på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone
      - 2.2.1. Etablering efter udbud
        - 2.2.2. Ansøgning modtaget uden for budrunde
        - 2.2.3. Godkendelse af forundersøgelsen m.v.
    - 2.3. Naturgasselskabers selskabsretlige organisering
    - 2.4. Energinet.dk's varetagelse af gasopstrømsrørledningsvirksomhed
    - 2.5. Justering af reglerne om modregning i kommunale bloktilskud ved kommunal afståelse af energiforsyningsvirksomhed m.v.
  - 2.6. Forskellige ændringer af mere detaljeret eller teknisk karakter
3. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regioner og kommuner
4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
5. Miljømæssige konsekvenser
6. Administrative konsekvenser for borgerne
7. Forholdet til EU-retten
8. Høring

1. Indledende bemærkninger

Lovforslaget vedrører el-, naturgas- og varmforsyningslovene samt lov om Energinet.dk og indeholder en række forslag, som vedrører, hvilke aktiviteter kommuner og Energinet.dk kan udøve i tilknytning til el- og naturgasforsyningslovene.

Herudover foreslås en forenkling og modernisering af betingelserne for udnyttelse af energi på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone; en ændring af naturgasdistributionsvirksomheders mulighed for at organisere sig selskabsretligt, etablering af hjemmel til at Energinet.dk kan varetage gasopstrømsrørledningsvirksomhed samt justeringer af reglerne om modregning i bloktilskuddet til kommuner.

Endvidere har der vist sig behov for en række mere teknisk prægede ændringer i lovene, herunder en parallelisering af straffebestemmelser.

2. Lovforslagets hovedindhold

I det følgende behandles de enkelte elementer i lovforslaget. Under hensyn til, at lovforslaget indeholder

en række selvstændige delelementer, behandles baggrunden for de enkelte elementer og hovedindholdet af de foreslåede ændringer samlet for hvert af disse elementer.

2.1. De kommunale hjemmelsbestemmelser

Både el- og naturgasforsyningslovene indeholder regler om, at kommuner kan deltage i visse aktiviteter, som har tilknytning til loven. Reglerne i elforsyningsloven findes i § 4, stk. 2, og reglerne i naturgasforsyningsloven fremgår forudsætningsvist af bemærkningerne til § 5, stk. 3. Ved lov nr. 549 af 6. juni 2007 fik Energinet.dk ligeledes mulighed for at deltage i aktiviteter med tilknytning til elforsyningsloven, jf. elforsyningslovens § 4, stk. 5. Med dette forslag lægges op til, at Energinet.dk også får mulighed for at deltage i aktiviteter med tilknytning til naturgasforsyningsloven. Energinet.dk vil således blive ligestillet med kommuner for så vidt angår hjemlen til at deltage i tilknyttede aktiviteter. Forslaget vil herudover præcisere

hjemmelsgrundlaget for tilknyttede aktiviteter efter el- og naturgasforsyningslovene.

Den gældende bestemmelse i elforsyningsloven, som blev indsat ved lov nr. 375 af 2. juni 1999, er ikke tilstrækkelig klar. Det har derfor vist sig vanskeligt præcist at definere, hvilke aktiviteter kommuner kan udøve i tilknytning til virksomhed efter elforsyningsloven. Herudover har bestemmelsen en sammenhæng med modregningsreglerne i elforsyningslovens §§ 37 og 37 a. Denne sammenhæng betyder, at en kommune kan anvende midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af elforsyningsloven, på aktiviteter omfattet af § 4, stk. 2, uden at der skal ske modregning i det kommunale bloktilskud. Er aktiviteten derimod ikke hjemlet i el-, varme- eller naturgasforsyningsloven, vil kommunen som udgangspunkt ikke kunne anvende midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af elforsyningsloven, uden modregning i kommunens bloktilskud.

Bestemmelsen om tilknytning foreslås derfor præciseret i overensstemmelse med de principper, som er anvendt ved fortolkningen af den gældende § 4, stk. 2, i forhold til bredbåndsaktiviteter. Det betyder, at en kommune vil kunne deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en hovedvirksomhed omfattet af elforsyningsloven, som kommunen varetager eller deltager i. Bestemmelsen om tilknyttet virksomhed foreslås fortsat udmøntet i en bekendtgørelse. Herved sikres den fornødne fleksibilitet i forhold til eventuelle nye tilknyttede aktiviteter f.eks. som følge af den teknologiske udvikling. Der henvises til bemærkningerne til det foreslåede § 4, stk. 4, for en nærmere gennemgang af eksempler på tilknyttede aktiviteter.

For så vidt angår tilknyttede aktiviteter til naturgasvirksomhed foreslås reglerne i et vist omfang paralleliseret med bestemmelserne i elforsyningsloven gennem en ændring af naturgasforsyningslovens § 5. Dette betyder, at en kommune også vil kunne deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en hovedvirksomhed omfattet af naturgasforsyningsloven, som kommunen varetager eller deltager i. Herudover vil kommuner kunne deltage i aktiviteter, som er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas som energiforsyningsform i Danmark. Det skal endvidere bemærkes, at der, uanset at de overordnede principper således i et vist omfang paralleliseres, kan være særlige konkrete såvel som generelle forhold og omstændigheder, som gør sig gældende inden for de to forsyningsarter. Dette fører til, at der ikke nødvendigvis vil kunne drages parallelle slutninger vedrørende de enkelte tilknyttede aktiviteter mellem de to forsyningsområder.

2.2. Udnyttelse af energi på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone

De gældende bestemmelser om elproduktionsanlæg på havet er affattet inden opførelsen af de første store havvindmølleparker. Der foreligger nu praksis fra godkendelse af tre store havvindmølleparker og en række mindre parker kystnært og til havs. Der har desuden været ansøgninger om opførelse af bølgekraftanlæg.

Det er vigtigt at sikre, at administrationen af bestemmelserne i ellovgivningen er så effektiv og enkel som muligt. På baggrund af de hidtidige erfaringer er der behov for at tilpasse og modernisere bestemmelserne.

Efter lovforslaget vil der fremover blive skelnet klart mellem de situationer, hvor staten ønsker en udbygning gennemført, og hvor denne opgave derfor sendes i udbud, og den situation hvor en privat investor selv tager initiativ til at opføre et anlæg.

Hvor udbygningen gennemføres via et udbud, gennemføres konkurrence om en række betingelser for opførelse af anlægget, herunder de økonomiske vilkår herfor. Staten er her ordregiver og udbudet medfører pligter og rettigheder for såvel staten som den der deltager i og den der vinder udbuddet. Udbuddet skal derfor ske i overensstemmelse med EU's udbudsregler.

Hvor opførelse af anlægget sker efter investors eget initiativ, sker opførelsen efter de betingelser for økonomisk støtte, nettilslutning osv., som udtrykkeligt er angivet i elforsyningsloven. Tilladelser til en potentiel investor skal alene udnyttes i overensstemmelse med disses indhold og de betingelser, som fremgår af elforsyningsloven.

Med lovforslaget gennemføres endvidere en klar opdeling mellem de tre typer godkendelser: tilladelse til forundersøgelser, tilladelse til opførelsen af anlæg og tilladelse til udnyttelse af energien.

Interessen for udnyttelse af energien til havs er stigende såvel i Danmark som internationalt. Investeringerne hertil er allerede i dag store, og det må konstateres, at der er stor interesse fra såvel danske som udenlandske firmaer for at sikre sig rettigheder til at udnytte energien på det danske søterritorium og i den eksklusive økonomiske zone. Den danske stat har samtidig en interesse i at sikre, at potentialerne bliver kortlagt og udnyttet så effektivt som muligt.

Hovedreglen vil efter alt at dømme også i fremtiden være, at de større anlæg på havet iværksættes efter et udbud, hvor konkurrencen sikrer, at det nødvendige støttebeløb bliver mindst muligt.

F. t. l. vedr. elforsyning m.v.

Det kan imidlertid konstateres, at der også uden for udbudsrunder er interesse fra investorer for at opføre vindmøller og bølgekræftanlæg. Disse anlæg modtager i dag et støttebeløb, som er fastsat direkte i elforsyningsloven, og det er derfor vigtigt at sikre, at lovgivningen indrettes på en sådan måde, at disse investorer sikres en række centrale rettigheder. Det drejer sig om friere adgang til at få tilladelse til forundersøgelse af relevante områder og om ret til udnyttelse af resultater fra forundersøgelser samt ret til at overdrage disse til andre.

Efter lovforslaget vil proceduren for godkendelser fremover være som beskrevet nedenfor i afsnit 2.2.1.-2.2.3.

2.2.1. Etablering efter udbud

Inden udbuddet iværksættes, fastsættes de forhold eller vilkår, som ministeren vil lægge særlig vægt på ved vurdering af buddene. Hidtil har det nødvendige økonomiske tilskud været en afgørende parameter, men forhold som udformning, sammenhængen med det øvrige elsystem m.v. har også haft betydning i de gennemførte budrunder. Udbuddet sker i overensstemmelse med EU's udbudsregler. Efter modtagelse af buddene afholdes forhandlinger med de relevante tilbudsgivere med henblik på afklaring af budet.

Når en vinder af en budrunde er fundet, fastlægges betingelserne for opnåelse af tilladelse til etablering af anlægget og udnyttelse af energi detaljeret i en udbuds-kontrakt. I de hidtil gennemførte udbud er en række forhold blevet fastlagt meget præcist i udbudskontrakten såsom det præcise indhold af forundersøgelserne, herunder miljøundersøgelser og VVM, det aftalte støttebeløb, tidsplan og vilkår for etablering af anlægget, ansvars- og erstatningsforhold m.v. Reguleringen sker således i vidt omfang som en kontraktsretlig regulering mellem staten og den vindende part.

Dette hovedprincip har vist sig hensigtsmæssigt og opretholdes derfor. En række af lovforslagets administrative ændringer har derfor især betydning for ansøgere uden for budrunder, men i forbindelse med udbudsrunder foreslås især følgende ændringer:

- Mulighed for fastsættelse af bod, såfremt vinderen af en budrunde opgiver projektet.

I forbindelse med udbuddet af Rødsand II projektet trak den største deltager i det vindende konsortium sig fra projektet på et meget sent tidspunkt. Med lovforslaget vil det blive muligt at fastsætte krav om betaling af en større bod med henblik på at undgå en sådan situation.

- Krav om at forundersøgelserne kan stilles vederlagsfrit til rådighed for andre, hvis ansøgeren

ikke inden for den fastsatte frist giver tilsagn om opførelse af produktionsanlæg. Hvis vinderen af en budrunde ikke ønsker at udnytte muligheden for at opføre et anlæg på baggrund af en godkendt forundersøgelserapport eller overdrage denne mulighed til andre, bør rapporten kunne anvendes af andre interesserede.

2.2.2. Ansøgning modtaget uden for budrunder

De gældende regler forpligter ministeren til at offentliggøre en modtaget ansøgning og opfordre andre til at afgive tilbud. Denne procedure med opfordring til andre om at give tilbud indebærer, at der er uklarhed om, hvorvidt ministeren i så fald starter en budrunde. Men lovforslaget slås det fast, at dette fremover ikke er tilfældet, idet ministeren blot behandler en indkommen ansøgning.

Princippet er efter forslaget, at en tilladelse til en forundersøgelse gives som eneret for en fastsat periode til personer eller virksomheder, der skønnes at have den fornødne finansielle og tekniske kapacitet til at gennemføre forundersøgelsen. Arealet for undersøgelserne skal dog efter ministerens vurdering være relevant, og der gives således ikke tilladelse, hvis etablering af produktionsanlæg på forhånd må anses for udelukket, f.eks. pga. af hensyn til miljø, sikkerhed, skibsfart, fiskeri m.v. Der forlanges som udgangspunkt et gebyr for behandling af ansøgningen.

2.2.3. Godkendelse af forundersøgelsen m.v.

Når forundersøgelsen er afsluttet, tages stilling til om rapporten herfra kan godkendes. Er dette tilfældet, har ansøgeren tre måneder til at afgøre, om denne ønsker at opføre et produktionsanlæg eller evt. overdrage muligheden herfor til en anden. Sker dette ikke, kan ministeren stille forundersøgelserapporten til rådighed for andre, og eneretten til forundersøgelser er således bortfaldet.

Proceduren sikrer på den ene side, at mulighederne for en investor uden for budrunder forbedres, idet denne sikres en række centrale rettigheder i forhold til det, som gælder i dag. Dette må skønnes at stimulere en undersøgelse af mulighederne for udbygning og udnyttelse af energien til havs til gavn for miljø, forsyningssikkerhed og økonomi.

På den anden side sikrer forslagens frister og betingelser, at kun seriøse investorer vil søge, da der ikke kan reserveres arealer for længere perioder. Betingelserne for at få en forundersøgelsestilladelse er således, at undersøgelserne afsluttes inden for en frist, og at der herefter inden for en ny frist tages forpligtende stilling til, om området ønskes udnyttet. Man kan således ikke

reservere et areal og dermed blokere for udbygning fra andre.

2.3. *Naturgasselskabers selskabsretlige organisering*

Der vurderes at være behov for en revision af bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 5, således at denne på en række punkter præciseres og justeres. Dette har dels baggrund i, at naturgasforsyningsselskaberne har undergået en strukturudvikling siden den gældende bestemmelse blev gennemført og dels i, at der i den mellemliggende periode er foretaget ændringer af andre bestemmelser i naturgasforsyningsloven, som har relation til den omhandlede bestemmelse.

Bestemmelsen foreslås omstruktureret, således at reguleringen af henholdsvis hjemmelsforhold, krav til organisation og forhold vedrørende gældsafvikling klart adskilles. Med hensyn til ændringerne vedrørende hjemmelsforhold henvises der til bemærkningerne ovenfor under afsnit 2.1. Derudover lægges der for så vidt angår krav til organisation op til enkelte ændringer, herunder at kravet om tilladelse fra klima- og energiministeren til udøvelse af naturgasdistributionsvirksomhed i et selskab med begrænset ansvar bortfalder, og at tilknyttede aktiviteter ikke længere vil kunne undtages fra kravet om selskabsmæssig adskillelse i forhold til distributionselskabet.

Der foreslås endvidere to ændringer vedrørende § 28 a om naturgasselskabers selskabsmæssige adskillelse af naturgasaktiviteterne. Den ene ændring er en konsekvens af den foreslåede ændring af § 5. Derudover foreslås det, at § 28 a, stk. 2, ophæves på baggrund af gasdirektivets krav om selskabsmæssig adskillelse.

2.4. *Energinet.dk's varetagelse af gasopstrømsrørledningsvirksomhed*

Energinet.dk har bl.a. som formål at sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur på gasområdet. Den overordnede infrastruktur består af gasopstrømsrørledningsnet, gastransmissionsnet og gaslagre.

Ved vedtagelsen af lov om Energinet.dk i 2004 fik Energinet.dk hjemmel til at varetage gastransmissionsvirksomhed. Det hang sammen med, at regeringen og partierne bag aftalen af 29. marts 2004 om fremtidssikring af energiinfrastrukturen havde opnået enighed om at overdrage Gastra A/S til Energinet.dk. Gastra A/S var indtil 1. januar 2004 den del af DONG-koncernen, som varetog gastransmission. Da Energinet.dk ikke skulle varetage opstrømsrørledningsvirksomhed eller lagervirksomhed, blev der ikke etableret hjemmel hertil. I forbindelse med Energinet.dk's køb

af det ene af DONG Energy A/S' to naturgaslagre i 2006 blev der etableret hjemmel til, at Energinet.dk kan varetage gaslagervirksomhed.

Den foreslåede ændring af lov om Energinet.dk har til formål at etablere hjemmel til, at Energinet.dk kan varetage gasopstrømsrørledningsvirksomhed. Baggrunden er, at Energinet.dk sammen med det norske statsejede selskab Gassco og en række andre selskaber er gået ind i »Skanled-projektet«. Skanled-projektet vedrører et forprojekt for etablering af en offshore gasledning fra Norge til Danmark og Sverige, som formentlig har karakter af en opstrømsrørledning. Det foreslås også, at der skal gælde samme regler for udbygning af opstrømsrørledningsnet, som der gælder for udbygning af transmissionsnet. Dette skal sikre, at der kun etableres nye net, hvis der er et tilstrækkeligt behov for udbygningen, herunder med sigte på øget forsyningsikkerhed, beredskabsmæssige hensyn og skabelse af velfungerende konkurrencemarkeder.

2.5. *Justering af reglerne om modregning i kommunale bloktilskud ved kommunal afståelse af energiforsyningsvirksomhed m.v.*

Forslaget indeholder tre mindre ændringer af reglerne om modregning i kommunale bloktilskud i el-, varme- og naturgasforsyningslovene.

Den første ændring vedrører kommuners mulighed for at foretage visse selskabsmæssige omstruktureringer, uden at det fører til modregning i det kommunale bloktilskud. Ved beskrivelsen af de selskabsmæssige omstruktureringer, som kan finde sted, uden at det udløser registreringspligt, henvises i elforsyningslovens § 37, stk. 2, og varmforsyningslovens § 23 1, stk. 2, til visse skatteretlige regler. Da henvisningerne tidligere har givet anledning til tvivl, og den nye tilsvarende bestemmelse i naturgasforsyningslovens § 35, stk. 2, ikke indeholder en tilsvarende henvisning, foreslås det, at henvisningerne fjernes, og at ordlyden paralleliseres med naturgasforsyningsloven. Der sker ingen realitetsændring af bestemmelserne.

Den anden ændring vedrører spørgsmålet om, hvornår en påbegyndt ny aktivitet anses for væsentlig. Det følger af elforsyningslovens § 37 a, stk. 1, og varmforsyningslovens § 23 m, stk. 1, at en kommune skal ansøge ministeren om tilladelse til bevarelse af ejerandele, hvis der i de omfattede virksomheder påbegyndes væsentlige nye aktiviteter, som ikke er omfattet af el-, varme- eller naturgasforsyningsloven eller er forbundet med vandforsyningsanlæg i medfør af lov om vandforsyning eller er forbundet med aktiviteter forbundet med spildevandsanlæg eller affaldshåndtering i medfør af lov om miljøbeskyttelse. Formålet med be-

stemmelserne er at undgå, at der i helt eller delvist kommunalt ejede virksomheder opsamles kapital, der stammer fra el- eller varmforsyningsvirksomhed, som herefter anvendes til andre aktiviteter, uden at der sker reduktion i kommunens bloktilskud.

Der har i forbindelse med administrationen af bestemmelsen vist sig et behov for at få mulighed for bl.a. at præcisere, hvad der forstås ved væsentlige nye aktiviteter. Der foreslås derfor indsat en bemyndigelsesbestemmelse, således at det bliver muligt at fastsætte faste økonomiske grænser for, hvornår en aktivitet kan anses for væsentlig.

Den tredje ændring er en konsekvens af ændringen af naturgasforsyningslovens § 5. Det vil herefter følge af § 35, stk. 9, i naturgasforsyningsloven, at der i en kommunalt ejet naturgaskoncern (herunder delvist ejede selskaber) også kan påbegyndes aktiviteter, som har tilknytning til virksomhed omfattet af naturgasforsyningsloven, uden at det kræver tilladelse fra ministeren til bevarelse af ejerskabet.

2.6. Forskellige ændringer af mere detaljeret eller teknisk karakter

Ud over de ovennævnte ændringer foreslås enkelte ændringer af mere detaljeret eller teknisk karakter.

Der lægges således op til en harmonisering af bestemmelserne om bødestraf i el-, varme- og naturgasforsyningslovene. Det foreslås desuden, at Energitilsynet får udvidet sin mulighed for at udstede administrative tvangsbøder efter varmforsyningsloven. Endelig foreslås enkelte konsekvensrettelser på grund af ændringer af andre lovbestemmelser. Der foreslås bl.a. en ændring af formålsbestemmelsen i lov om Energinet.dk, idet det er forudsat i lov om tilskud til elproduktion, at dele af ordningen vil kunne varetages af Energinet.dk.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten, regioner og kommuner

Præciseringen af bestemmelserne om tilknyttede aktiviteter har til formål at fastlægge, hvilke aktiviteter kommuner kan deltage i efter el- og naturgasforsyningslovene. Det vil hermed blive klart til hvilke aktiviteter, der kan anvendes midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af el-, varme- eller naturgasforsyningsloven, uden modregning i bloktilskuddet. Da der således alene er tale om en præcisering, har ændringerne ikke økonomiske konsekvenser for staten, kommuner og regioner.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ikke økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Miljømæssige konsekvenser

Moderniseringen af bestemmelserne om udnyttelse af energi på havet forbedrer mulighederne for investorer, som ønsker at opføre anlæg hertil. Da sådanne anlæg udnytter vedvarende energi, vil dette alt andet lige have positive miljømæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Lovforslaget ligger inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 96/92/EF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv nr. 98/30/EF.

Økonomi- og Erhvervsministeriet har tilkendegivet, at forslaget til § 1, nr. 2, om tilladelser til forundersøgelser og udnyttelse af energi uden for udbudsrunder må anses for ansøgninger om koncessionskontrakter om tjenesteydelser som nævnt i EU's udbudsdirektiv nr. 2004/18/EF af 31. marts 2004 (udbudsdirektivet), jf. artikel 1, nr. 4, og EU's forsyningsvirksomhedsdirektiv nr. 2004/17/EF, jf. artikel 1, stk. 3, litra b. Koncessionskontrakterne anses af Økonomi- og Erhvervsministeriet hverken som omfattet af udbudsdirektivet, jf. direktivets artikel 17, eller af forsyningsvirksomhedsdirektivet, jf. direktivets artikel 18.

8. Høring

Lovforslaget er den 18. januar 2008 sendt i høring til:

A/S Dansk Shell, Advokatrådet – Advokatsamfundet, Altinex Oil Denmark A/S, Affald Danmark, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, CO-industri, DANAK (Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond), Danish Offshore Industry, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Vindmølleforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Er-

hverv, Dansk Erhvervsgartnerforening, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Industri, Dansk Landbrug, Dansk Standard, Danske Regioner, Datatilsynet, DONG Energy A/S, Dong E&P, Elsparefonden, Energiklagenævnet, Energitilsynet, Forbrugerrådet, Foreningen Danske Kraftvarmeverker, Foreningen af Registrerede Revisorer (FRR), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen for Slutbrugere af Energi, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Varmepumpefabrikanter i Danmark, Forskningscenter Risø, Frie Elforbrugere, Fællessekretariatet for Hovedstadsregionens Naturgas I/S og Naturgas Midt-Nord I/S, Greenpeace, GTS (Godkendt Teknologisk service), Hess ApS, Håndværksrådet, Indukraft Sekretariatet c/o Dansk Industri, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), IT-Branchen, ITEK, KTO - Kommu-

nale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, KL (Kommunernes Landsforening), Landbrugsraadet, Landsorganisationen i Danmark (LO), Mærsk Olie og Gas AS, Naturgas Fyn, NSOC-D (North Sea Operators Committee – Denmark), Oliebranchens Fællesrepræsentation, Organisationen for Vedvarende Energi, RenoSam, SDE - Sammensluttede Danske Energiforbrugere, Samvirkende Energi- og Miljøkontorer, Statoil A/S, Telekommunikationsindustrien, Vattenfall A/S, Vindmølleindustrien og WWF Verdensnaturfonden.

Forslag til ændring i § 2, nr. 2, og § 4, nr. 1-7, er sendt i høring den 4. marts 2008.

Høringssvarene vil blive fremsendt til Folketinget ledsaget af de kommentarer, som høringssvarene måtte give anledning til.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser / mindredgifter	Negative konsekvenser / merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Moderniseringen af bestemmelserne om udnyttelse af energi på havet ventes at have positive miljømæssige konsekvenser.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter. Lovforslaget ligger inden for rammerne af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 96/92/EF samt Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv nr. 98/30/EF.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1
(§ 4)

Elforsyningslovens § 4 omhandler hvilke aktiviteter, kommuner og til dels Energinet.dk kan udøve med

hjemmel i elforsyningsloven. Ved forslaget vil strukturen af bestemmelsen blive videreført i vidt omfang.

Bestemmelsen foreslås struktureret således, at stk. 1 omhandler aktiviteter, der er omfattet af lovens § 2, stk. 1 (dvs. produktion, transport, handel og levering af elektricitet). Det gældende stk. 2 foreslås opdelt således, at det nye stk. 2 fastsætter hjemlen til deltagelse i tilknyttede aktiviteter for kommuner og Energi-

net.dk, mens det nye stk. 3 fastsætter de organisatoriske rammer for deltagelse i tilknyttede aktiviteter. Stk. 4 indeholder en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte regler om tilknyttede aktiviteter, og stk. 5 afgrænser lovens anvendelsesområde i forhold til aktiviteter omfattet af stk. 1, som kommunen varetager. Det bemærkes, at der ved "varetagelse" i det foreslåede stk. 1, 1. pkt., fortsat forstås, at kommunerne har mulighed for at drive de nævnte aktiviteter i kommunen.

De foreslåede ændringer af *stk. 1* er redaktionelle. Den primære ændring af bestemmelsen findes i forslaget til nyt *stk. 2*. Det bemærkes, at det, at *stk. 2* også kommer til at omhandle Energinet.dk, er en videreførelse af det gældende *stk. 5*.

Stk. 2 er en hjemmelsbestemmelse, som giver kommuner mulighed for at deltage i visse andre aktiviteter ud over de aktiviteter, som er direkte omfattet af elforsyningsloven. Den gældende bestemmelse, som blev indsat ved lov nr. 375 af 2. juni 1999, er imidlertid ikke klar, hvilket har skabt tvivl om, hvorvidt visse aktiviteter kan anses for omfattet af bestemmelsen.

Årsagen hertil er primært, at *stk. 2* er forudsat udmøntet med udgangspunkt i bekendtgørelse nr. 874 af 20. november 1995 om overskud, sideordnet virksomhed og energirådgivning i elforsyningsvirksomheder, som blev ophævet den 29. december 1999. Det er kun i et vist omfang muligt at finde vejledning i denne bekendtgørelse i dag. Dette skyldes bl.a., at bekendtgørelsen er udarbejdet før liberaliseringen af elforsyningssektoren, og at den primært havde til formål at sikre, at de sideordnede aktiviteter ikke måtte belaste elforsyningsaktiviteten økonomisk. Dette understreges også af, at den vedrørte alle elforsyningsvirksomheder (og ikke kun kommunalt ejede virksomheder), og at det var Elprisudvalget, som administrerede bestemmelsen. Elprisudvalget blev nedlagt i 1999 i forbindelse med oprettelsen af Energitilsynet.

Det er ikke hensigtsmæssigt, at der er uklarhed om bestemmelsen, fordi kommuner kun kan deltage i aktiviteter, som de har hjemmel til, og fordi bestemmelsen har sammenhæng med de økonomiske regler om modregning i kommunernes bloktilskud, jf. §§ 37 og 37 a. Det følger af sidsthævnte bestemmelser, at en kommunalt ejet virksomhed kan anvende midler, som stammer fra aktiviteter omfattet af elforsyningsloven, på aktiviteter omfattet af *stk. 2*, uden at der skal ske modregning i kommunens bloktilskud.

Det skal bemærkes, at det forhold, at en aktivitet ikke er hjemlet i elforsyningsloven, ikke nødvendigvis er ensbetydende med, at kommunen ikke vil kunne udøve aktiviteten. Den pågældende aktivitet kan være

hjemlet i anden lovgivning, herunder almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse – de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. Dette gælder f.eks. etablering af bredbåndnet til kommunikation mellem offentlige institutioner, som kommuner har hjemmel til i medfør af kommunalfuldmagtsreglerne.

Ved præciseringen af bestemmelsen videreføres de principper, som er anvendt ved fortolkningen af det gældende *stk. 2* i forhold til bredbåndaktiviteter. Disse principper sikrer, at elforsyningsloven fortsat er en sektorlov og skaber retssikkerhed ved administrationen af bestemmelsen.

Det foreslås således, at det kommer til at fremgå af ordlyden af det nye *stk. 2*, at en aktivitet eller virksomhed skal opfylde to krav for at kunne blive anset for tilknyttet og dermed hjemlet i elforsyningsloven.

Det første krav er, at den anden virksomhed skal have "nær tilknytning" til virksomhed omfattet af lovens § 2, *stk. 1*, (dvs. produktion, transport, handel og levering af elektricitet). Ved "nær tilknytning" forstås en naturlig og snæver sammenhæng mellem elforsyningsaktiviteten og den tilknyttede aktivitet. Den tilknyttede aktivitet skal således udspringe af en aktivitet omfattet af loven. Der vil blive foretaget en konkret vurdering af den anden aktivitet og dens sammenhæng med elforsyningsaktiviteten. I denne vurdering vil primært indgå en række parametre om aktivitetens karakter, hensynet til at undgå værdispild, lovgivningskrav m.v. Der kan dog også indgå andre parametre, såsom særlig ekspertise og det forhold, at et projekt har modtaget støtte efter f.eks. lov om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP-loven). Det bemærkes i den forbindelse, at EUDP-loven ikke giver hjemmel til de aktiviteter, som der gives støtte til. Kommuner skal således have hjemmel til at deltage i forsknings- og udviklingsaktiviteten på andet grundlag, f.eks. i elforsyningsloven. Der vil blive foretaget en samlet vurdering af parametrene, og udgangspunktet vil være, at flere parametre skal være opfyldt for, at en aktivitet kan anses for nær tilknyttet. Projektstøtte og særlig ekspertise kan således f.eks. ikke i sig selv begrunde en nær tilknytning. Som eksempler på aktiviteter, som kan have en "nær tilknytning" kan nævnes udleje af overskydende kapacitet i bredbåndskabler nedlagt med et primært elforsyningsmæssigt formål, salg af bi- eller overskudsprodukter skabt i forbindelse med elproduktionsvirksomhed eller udnyttelse af elforsyningsanlæg til andre formål end elforsyning, herunder visse forsknings- og udviklingsaktiviteter. Der henvises til en gennemgang af eksempler under bemærkningerne til *stk. 4*.

Det andet krav er, at den virksomhed, som den tilknyttede virksomhed udspringer af, skal være en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Det følger endvidere heraf, at virksomheden omfattet af § 2, stk. 1, skal være en primær virksomhed eller en "hovedvirksomhed" i forhold til den tilknyttede aktivitet. I det følgende vil begrebet "hovedvirksomhed" anvendes om den primære virksomhed, som den tilknyttede virksomhed skal ses i forhold til. Kravet om hovedvirksomhed betyder, at virksomheden omfattet af elforsyningsloven skal være reel og ikke en aktivitet, som blot udøves for at kunne udøve den tilknyttede aktivitet. Det bemærkes, at hvis en kommune kun ejer en andel af den virksomhed, som udøver aktiviteter omfattet af § 2, stk. 1, vil virksomheden alene kunne udgøre en hovedvirksomhed for en tilknyttet aktivitet, hvis den tilknyttede aktivitet udøves i et selskab med samme ejerskabsforhold som hovedvirksomheden.

Ved hovedvirksomhed forstås den del af elforsyningsvirksomheden, som den tilknyttede virksomhed lægger sig til. Det kan enten være net-, produktions- eller handelsvirksomheden som helhed eller en del af denne, f.eks. en driftsaktivitet. Hvis der er tale om tilknyttet virksomhed i form af tjenesteydelser, vil det således være den tilsvarende aktivitet i f.eks. netvirksomheden, som udgør hovedvirksomheden. Dette betyder, at hovedvirksomheden for en tilknyttet virksomhed i form af f.eks. driftsaktiviteter for andre netvirksomheder vil være den tilsvarende driftsaktivitet i den kommunalt ejede netvirksomhed. Hvis netvirksomheden måtte have udskilt servicefunktionerne i et separat serviceselskab, vil det være den tilsvarende driftsaktivitet i serviceselskabet, som udgør hovedvirksomheden.

Herudover skal den tilknyttede virksomhed have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end den hovedvirksomhed, den knytter sig til. Der vil skulle foretages en konkret vurdering af, om den tilknyttede aktivitet har et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden. Der kan i den forbindelse indgå forskellige økonomiske parametre. Som udgangspunkt skal omsætningen for de tilknyttede aktiviteter være mindre end halvdelen af omsætningen for hovedvirksomheden, hvis der skal være tale om tilknyttet virksomhed.

Deltager en kommune i flere tilknyttede aktiviteter i forhold til den samme hovedvirksomhed, vil den samlede tilknyttede virksomhed også skulle have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden, beregnet ud fra samme parametre.

Hvis en tilknyttet virksomhed bliver af en sådan størrelsesorden, at den ikke længere måtte have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden, vil kommunen ikke længere have hjemmel til aktiviteten efter stk. 2. Kommunen vil herefter alene kunne fortsætte aktiviteten, såfremt den har hjemmel i anden lovgivning. Når aktiviteten udøves i en virksomhed omfattet af §§ 37 og 37 a, vil aktiviteten herudover fra det øjeblik, den ikke længere kan anses for tilknyttet, være omfattet af § 37 a, stk. 1, hvorefter der kræves tilladelse til bevarelse af ejerandele, hvis der påbegyndes væsentlige nye aktiviteter.

Forslaget til *stk. 3* er en delvis videreførelse af 2. pkt. i det gældende stk. 2. Tilknyttet virksomhed skal således fortsat udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, men kravet om, at det skal ske i et selvstændigt selskab i forhold til hovedvirksomheden, udgår.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med § 47, stk. 4 og 5. Det følger af § 47, stk. 4, at hvis en kollektiv elforsyningsvirksomhed ønsker at drive andre aktiviteter end dem, som ligger inden for bevillingen, skal det ske i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen om selvstændigt selskab med begrænset ansvar gælder alene i forhold til kollektive elforsyningsvirksomheder, og den gælder i henhold til stk. 5 ikke for kommuner, der varetager virksomhed i henhold til § 4, stk. 1, 1. pkt., det vil sige netvirksomhed som en del af kommunen. Derfor er der fortsat behov for at fastslå, at tilknyttede aktiviteter ikke kan varetages i kommunen.

Fjernelsen af kravet om, at den tilknyttede virksomhed skal udøves i et selvstændigt selskab i forhold til hovedvirksomheden, betyder, at den tilknyttede aktivitet også kan varetages af virksomheder med begrænset ansvar, som udøver elproduktions- eller elhandelsvirksomhed. De tilknyttede aktiviteter vil i så fald blive betragtet som ikkeelekticitetsrelaterede i forhold til § 85 om elproduktions- og elhandelsvirksomheders regnskabsføring. Det vil indebære, at virksomhederne skal føre konsoliderede regnskaber for aktiviteterne, som virksomhederne ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af selvstændige selskaber.

Tilknyttet virksomhed vil fortsat ikke kunne udøves i samme selskab som en kollektiv elforsyningsvirksomhed, jf. § 47, stk. 4. Dette gælder også i forhold til Energinet.dk, jf. § 2, stk. 4, i lov om Energinet.dk.

Ministeren kan dog i medfør af § 47, stk. 6, fastsætte regler om, at mindre omfattende aktiviteter kan undtages fra kravet om selskabsmæssig adskillelse,

når der er tale om netvirksomheder, der har mindre end 100.000 tilsluttede forbrugere. Aktiviteterne skal i så fald holdes regnskabsmæssigt adskilt fra netvirksomhedens øvrige aktiviteter.

Det bemærkes, at en elforsyningsvirksomheds udnyttelse af overskydende kapacitet, der ikke er permanent, ikke anses for en tilknyttet aktivitet. En sådan virksomhed anses for omfattet af elforsyningsloven, og vil derfor ikke skulle udskilles i et selvstændigt selskab, ligesom indtægter, som opnås i forbindelse med udnyttelse af den overskydende kapacitet, skal indgå i beregningen af priser på elektricitet. Det er forudsat, at omkostningerne forbundet med aktiviteten også bæres af den bevillingspligtige aktivitet.

Overskydende kapacitet efter elforsyningslovens regler omhandler anlæg eller servicefunktioner, som er nødvendige for den bevillingspligtige aktivitet, og som er dimensioneret optimalt i forhold til den bevillingspligtige aktivitet, men hvor der alligevel er en ekstra kapacitet til rådighed, der kan udnyttes for at sikre optimal udnyttelse af ressourcerne.

Overskydende kapacitet herudover skal afhændes, i det omfang kommunen ikke kan bevare kapaciteten på andet grundlag. Man må således ikke etablere en overskydende kapacitet med henblik på udlejning eller samproduktion med andre aktiviteter, der ikke er omfattet af bevillingspligten. Udnyttelsen af den overskydende kapacitet skal endvidere ske på markedsbestemte vilkår, jf. elforsyningslovens § 46. Denne fortolkning er i overensstemmelse med den praksis, som de kommunale tilsynsmyndigheder har anlagt ved kommuners udnyttelse af overskydende kapacitet generelt.

Kravet i det foreslåede stk. 3 om, at virksomheden skal udøves på kommercielle vilkår indebærer fortsat, at den tilknyttede virksomhed ikke er omfattet af prisreguleringen i elforsyningsloven.

Kommunerne skal være opmærksomme på, at der kan være andre krav efter anden lovgivning, som skal overholdes ved påbegyndelse og drift af tilknyttede aktiviteter. Dette gælder f.eks. EU's regler om statsstøtte, som også gælder for kommuner. Statsstøttereglerne kræver, at investering i aktiviteterne og den efterfølgende drift sker på kommercielle vilkår. Vurderingen heraf sker på baggrund af det såkaldte markedsøkonomiske investorprincip. Det markedsøkonomiske investorprincip betyder, at der ikke er tale om statsstøtte, hvis kommunen handler som en normal markedsinvestor, der søger et normalt udbytte. En måde at afklare, om kommunen har handlet eller handler som en privat markedsinvestor, er, om private

virksomheder også har investeret i den pågældende virksomhed på lignende vilkår. Det kan også påvises ved, at kommunen beregner sig et normalt udbytte eller en rente, der svarer til markedsrenten. Den faktiske rente må i så fald udregnes i hvert enkelt tilfælde og sammenlignes med den aktuelle markedsrente for en lignende finansiering. Man skal imidlertid være opmærksom på, at alle forhold i den konkrete sag indgår i EF-Domstolens og Kommissionens vurdering af, om kommunen har handlet som en normal markedsinvestor.

Det markedsøkonomiske investorprincip anvendes også til at afgrænse krydssubsidiering over for almindelige økonomiske dispositioner. Krydssubsidiering kan ske i form af overførsel af økonomiske midler eller i form af ydelser, der letter de byrder, der normalt belaster en virksomheds budget. Som eksempel herpå kan nævnes udveksling af personel, finansiel eller teknisk bistand mellem de involverede aktiviteter samt ved køb og salg af ydelser eller aktiver på gunstige vilkår. Følges det markedsøkonomiske investorprincip, vil der ikke være tale om krydssubsidiering.

Forsknings- og udviklingsaktiviteter bør vurderes på grundlag af Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation, for så vidt der er tale om statsstøtte.

Reglerne om statsstøtte kræver endvidere, at der er klare retningslinjer i forholdet mellem kommunen og udøvelsen af den kommercielle aktivitet. Reglerne om blandt andet regnskabsmæssig adskillelse i transparensdirektivet (Kommissionens direktiv 2006/111/EC af 16. november 2006) skal overholdes. Det er kommunernes eget ansvar, at anden lovgivning overholdes, herunder reglerne om statsstøtte.

Stk. 4 svarer til det gældende stk. 3, som bemyndiger klima- og energiministeren til at fastsætte regler om, hvilke aktiviteter der kan anses for tilknyttede. Baggrunden for bestemmelsen er, at der er behov for en vis fleksibilitet i forhold til udviklingen i sektoren. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at opremse i loven, hvilke aktiviteter der må anses for omfattet af bestemmelsen. Den konkrete udmøntning af bestemmelsen forventes at ske ved bekendtgørelse efter vedtagelsen af lovforslaget.

I bekendtgørelsen vil der blive taget stilling til, hvilke typer af aktiviteter, der vil kunne anses for tilknyttede efter stk. 2. Det findes imidlertid hensigtsmæssigt allerede på nuværende tidspunkt at give eksempler på, hvilke aktiviteter der kan falde ind under bestemmelsen om tilknyttet virksomhed, samt eksempler på aktiviteter, der vil falde uden for. Da lovændringen er en

præcisering af den gældende bestemmelse, vil eksemplerne i vidt omfang også være udtryk for gældende ret. Ved gennemgangen af eksemplerne vil det primært være kravet om "nær tilknytning", som vurderes, idet kravet om hovedvirksomhed som udgangspunkt forudsættes opfyldt.

Eksemplerne vil blive gennemgået ud fra den elforsyningsvirksomhed, som aktiviteterne vedrører. Dog vil afgrænsningen vedrørende forskning, udvikling og demonstration samt aktiviteter i udlandet blive gennemgået til sidst.

Eksempler til afgrænsning af aktiviteter med nær tilknytning til net- og transmissionsvirksomhed

Der er en række aktiviteter, som efter en konkret vurdering kan have nær tilknytning til net- og transmissionsvirksomhed.

Som anført ovenfor vil praksis vedrørende bredbåndsaktiviteter blive videreført. Dette betyder, at det bl.a. vil kunne anses for tilknyttet virksomhed at udleje overskydende kapacitet i et bredbåndskabel, der er nedlagt eller ophængt med et primært elforsyningsmæssigt formål, samt at der i forbindelse med nedgravning af elkabler kan nedlægges bredbåndskabler eller tomrør med henblik på udlejning eller videresalg af disse eller med henblik på fremtidig udnyttelse af kapaciteten til elforsyningsmæssige formål. Der henvises til Energistyrelsens udtalelse af 22. marts 2005 om Energi Viborg A/S' plan om bredbåndsvirksomhed samt bemærkningerne til den gældende § 4, stk. 5, om Energinet.dk, jf. lovforslag nr. L 125, fremsat den 1. februar 2007.

Det vil derimod ikke kunne anses for tilknyttet virksomhed, at bredbåndskabler lægges ned uafhængigt af elforsyningsnettet, uanset hvilket formål nedlægningen måtte have, og uanset om det måtte være inden for netvirksomhedens forsyningsområde. En kommune vil således f.eks. ikke med hjemmel i elforsyningsloven kunne deltage i et selskab, som nedlægger bredbånd med henblik på anvendelse til fællesantennevirksomhed eller med henblik på at forbinde kommunale institutioner.

For så vidt angår vejbelysningsaktiviteter vil ejerskab, etablering og drift af disse inden for netvirksomhedens forsyningsområde kunne anses for en tilknyttet aktivitet. Kommunen vil dog alene kunne eje vejbelysningsaktiviteterne med hjemmel i stk. 2, såfremt kommunen også etablerer og driver vejbelysningsaktiviteter med hjemmel heri. Den nære tilknytning til elforsyningsvirksomhed består i, at vejbelysning er en særlig elektricitetsbaseret aktivitet, som tilsluttes det elforsyningsnet, som kommunen eller det kommunalt

ejede selskab i forvejen ejer og driver. Herudover er netvirksomheden forpligtet til at vedligeholde, om- og udbygge forsyningsnettet i forsyningsområdet, ligesom netvirksomheden skal sørge for, at købere af elektricitet bliver tilsluttet det kollektive elforsyningsnet. Herudover kan vejbelysningsaktiviteter, som ligger uden for forsyningsområdet men inden for kommunegrænsen, under samme betingelser blive anset for en tilknyttet aktivitet, selv om der ikke umiddelbart kan siges at eksistere samme nære tilknytning til en primær aktivitet. Der er tale om en fravigelse af den generelle afgrænsning af tilknytningsbegrebet, hvorfor der ikke kan drages paralleller fra denne afgrænsning til andre dele af lovforslaget.

Der vil ikke kunne udøves vejbelysningsaktiviteter uden for kommunegrænsen, medmindre det ligger inden for netvirksomhedens forsyningsområde.

Det kan endvidere blive anset som en tilknyttet aktivitet, at der etableres, vedligeholdes og administreres stikledninger i netvirksomhedernes forsyningsområde, i det omfang stikledningerne ikke er en del af det kollektive elforsyningsnet. Stikledninger kan afhængigt af aftalerne mellem netvirksomhederne og deres kunder være omfattet af det kollektive net. Der er derfor en nær og snæver sammenhæng med netaktiviteterne i forsyningsområdet. Det samme må antages at gælde for etablering, drift og vedligeholdelse af elforsyningsnet for institutioner og erhvervsvirksomheder, som ligger inden for netvirksomhedens forsyningsområde, men som ikke er omfattet af det kollektive elforsyningsnet. Den nære tilknytning vil alene være til stede inden for forsyningsområdet, fordi hovedvirksomheden, som er netvirksomheden, alene vil kunne udøves der.

Stk. 2 kan også give hjemmel til, at kommuner deltager i net- eller transmissionsvirksomheder, som udfører serviceopgaver vedrørende aktiviteter, som er omfattet af elforsyningsloven, for andre net- eller transmissionsvirksomheder. Kravet om nær tilknytning anses for opfyldt ved, at der er tale om aktiviteter, som net- og transmissionsvirksomhederne har pligt til at sikre udført i medfør af elforsyningsloven. Aktiviteter omfattet af elforsyningsloven omfatter ikke tilknyttede aktiviteter, idet virksomhederne dels ikke har pligt til at sikre disse udført, dels fordi tilknyttede aktiviteter ikke kan være hovedvirksomhed for en anden tilknyttet virksomhed. Det bemærkes, at den hovedvirksomhed, som den tilknyttede aktivitet i dette tilfælde lægger sig til, vil være de tilsvarende serviceopgaver, som den kommunalt ejede net- eller transmissionsvirksomhed udfører for sig selv. Det kan derfor være begrænset, hvilke serviceaktiviteter der kan ud-

F. t. l. vedr. elforsyning m.v.

føres for andre net- eller transmissionsvirksomheder. Bestemmelsen sikrer imidlertid hjemmel til, at et kommunalt ejet netselskab kan udføre serviceopgaver for mindre transformerforeninger.

Kommuner vil endvidere med hjemmel i stk. 2 kunne deltage i net- eller transmissionsvirksomheder, som etablerer et fælles serviceselskab med andre net- eller transmissionsvirksomheder med henblik på at udføre serviceopgaver for de pågældende net- og transmissionsvirksomheder vedrørende aktiviteter inden for elforsyningsloven. Det er forudsat, at net- eller transmissionsvirksomhederne ejer andele i serviceselskabet beregnet ud fra ejernes brug af selskabets serviceydelser eller ud fra net- eller transmissionsvirksomhedens indbyrdes størrelse (netvolumen). Den naturlige og nære sammenhæng med netaktiviteter beror på, at der er tale om et arbejdsfællesskab, som udfører aktiviteter, som net- eller transmissionsvirksomhederne selv ville kunne udføre. Det, at ejerskabet skal være fordelt efter forbrug eller netvolumen, skal være med til at sikre, at en kommune ikke i væsentligt omfang kommer til at udføre serviceopgaver for de andre ejer- virksomheder med hjemmel i stk. 2.

Det fælles serviceselskab vil endvidere kunne udføre serviceopgaver vedrørende aktiviteter inden for elforsyningsloven for andre net- og transmissionsvirksomheder end ejerne. Aktiviteterne skal dog have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedaktiviteten. Hovedaktiviteten vil i det- tilfælde være de tilsvarende serviceopgaver, som er omfattet af loven, og som selskabet udøver for de net- eller transmissionsvirksomheder, der direkte ejer det fælles serviceselskab.

For så vidt angår energibesparelser skal bemærkes, at det med lov nr. 520 af 7. juni 2006 blev gjort til en del af en netvirksomheds opgave at sikre realiseringen af energibesparelser. Kommuner vil derfor allerede med hjemmel i § 22 kunne deltage i tjenesteydelser vedrørende realisering af energibesparelser. Der henvises til bemærkningerne til nr. 15 i lovforslag nr. L 156, fremsat den 9. februar 2006 for den nærmere afgrænsning heraf.

Eksempler til afgrænsning af aktiviteter med nær tilknytning til produktionsvirksomhed

I forhold til elproduktionsvirksomhed kan der være flere aktiviteter, som kan opfylde kravene til at være tilknyttede. Det drejer sig særligt om udnyttelse af overskuds- og biprodukter, som udspringer af elproduktion. Det kan f.eks. være salg af en varmeproduktion, som ikke måtte være prisreguleret i varmforsyningsloven, oplagring og salg af ilt, som opstår i for-

bindelse med brændselsanlæg bestående af brintdrevne brændselsceller, eller salg af afgasset biomasse. Ved udnyttelse forstås primært salg af overskuds- eller biprodukter. Hvis der skal ske en væsentlig bearbejdning af overskuds- eller biproduktet, for at dette bliver anvendeligt eller salgbart, vil udnyttelsen miste sin karakter af at være en tilknyttet aktivitet, og der vil ikke være hjemmel i elforsyningsloven hertil. Herudover vil det kunne anses som en tilknyttet aktivitet, at elproducerende anlæg anvendes til demonstrationsformål, under forudsætning af at hovedformålet er elproduktion. Det vil modsat f.eks. ikke blive anset for en tilknyttet aktivitet, at en kommune deltager i produktion af biobrændsler til transportsektoren.

Afbrænding af forurenede jord og slam anses ikke for en tilknyttet aktivitet. Hvis forurenede jord og slam indgår som en integreret del af det affald, som anvendes i et elproducerende affaldsforbrændingsanlæg, må det mest naturligt anses for omfattet af elforsyningslovens § 4, stk. 1, om produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Hvis afbrænding af forurenede jord og slam derimod afbrændes særskilt med en negativ brændværdi, vil det ikke kunne anses for omfattet af elforsyningsloven.

Eksempler til afgrænsning af aktiviteter med nær tilknytning til elhandel

Kravet om "nær tilknytning" betyder i forhold til elhandel, at det vil være meget begrænset, hvilke aktiviteter der vil kunne anses for tilknyttede.

Handel med andre typer brændsler, f.eks. olie, vil ikke opfylde kravet om tilknytning. Handel med værdipapirer generelt og etablering af almindelig forsikrings- og børsvirksomhed har heller ikke den fornødne tilknytning til elhandelsvirksomhed.

Det samme gælder handel med CO₂-kvoter og CDM- og JI-kreditter generelt. En kommune kan dog som ejer af en elproduktionsvirksomhed have hjemmel i lov om CO₂-kvoter til, at elproduktionsvirksomheden sælger overskydende CO₂-kvoter henholdsvis køber manglende CO₂-kvoter eller køber CDM- og JI-kreditter til opfyldelse af kvoteforpligtelser. Uanset at hjemlen hertil er i lov om CO₂-kvoter, kan handlen være en nødvendig del af det at drive elproduktionsvirksomhed. En kommunalt ejet elhandelsvirksomhed vil derfor, som en tilknyttet aktivitet, kunne sælge overskydende CO₂-kvoter henholdsvis købe manglende CO₂-kvoter eller CDM- og JI-kreditter for en elproduktionsvirksomhed, som den pågældende kommune måtte eje. Handelen med CDM- og JI-kreditter kan dog kun udføres i det omfang, at lov om CO₂-kvoter tillader anvendelse af CDM- og JI-kreditter. Det be-

mærkes, at der ikke herved er skabt hjemmel i elforsyningsloven til, at kommuner kan deltage i JI- og CDM-projekter. Der henvises for tiden indtil 2008 til overgangsreglen i forslaget § 5, stk. 4.

Der er tale om, at handelsvirksomheden udfører serviceopgaver for elproduktionsvirksomheden. Elhandelsvirksomheden vil også kunne udføre andre serviceopgaver for elproduktionsvirksomheden, som f.eks. salg af elproducentens elektricitet på Nord Pool.

Stk. 2 kan også give hjemmel til, at kommuner deltager i elhandelsvirksomheder, som udfører serviceopgaver for elproduktionsvirksomheder, som kommunerne ikke ejer. Kravet om nær tilknytning anses for opfyldt ved, at der er tale om aktiviteter, som elproduktionsvirksomheden har pligt til at sikre udført efter elforsyningsloven, eller der er tale om salg af overskydende CO₂-kvoter henholdsvis køb af manglende CO₂-kvoter eller CDM- og JI-kreditter for elproduktionsvirksomheden.

En kommune vil også kunne deltage i en elhandelsvirksomhed, som ejes i fællesskab med andre kommuner eller forsyningskoncerner, og som udfører serviceopgaver for ejernes elproduktionsvirksomheder og andre elproduktionsvirksomheder.

Den hovedvirksomhed, som serviceopgaverne for produktionsvirksomhederne lægger sig til, vil i dette tilfælde være selve elhandelsvirksomheden og ikke en tilsvarende serviceaktivitet for en ejervirksomhed (produktionsvirksomhed). Der er tale om en fravigelse af den generelle afgrænsning i forhold til definitionen af den hovedaktivitet, som den tilknyttede aktivitet lægger sig til, hvorfor der ikke kan drages paralleler fra denne afgrænsning til andre dele af lovforslaget. 5 år efter lovforslagets ikrafttræden vil det blive revurderet, hvorvidt kommuner skal kunne deltage i de aktiviteter, som ligger uden for den generelle afgrænsning i lovforslaget. Kommunernes fortsatte deltagelse i aktiviteterne vil afhænge af en vurdering af størrelsen af markedet for de pågældende ydelser og dermed en vurdering af hensigtsmæssigheden af, at kommuner deltager i de pågældende aktiviteter.

Risikoafdækning må i et vist omfang anses for en naturlig del af det at handle med elektricitet. Den risikoafdækning, som er nødvendig for at elhandelsvirksomheden kan sikre sig mod tab på prisen på den elektricitet, som elhandelsvirksomheden køber eller indgår aftale om at købe med henblik på salg til kunder, må antages at være hjemlet direkte i loven. Nødvendig risikoafdækning i forhold til prisen på el, som elhandelsvirksomheden køber eller indgår aftale om at købe fra en elproducent, herunder i forhold til elproducentens

brændselsforbrug, kan anses for en tilknyttet aktivitet. Det må forudsættes, at der er en helt snæver sammenhæng mellem de dispositioner, der afdækker risikoen, og de dispositioner, som ønskes risikoafdækket. Risikoafdækning herudover f.eks. i forhold til en kundes indkøb af brændsler, kan derimod ikke antages at have den fornødne tilknytning til elhandelsvirksomhed.

Kommuner har i øvrigt hjemmel til handel med naturgas i § 5 i naturgasforsyningsloven, jf. § 2, nr. 1, i dette lovforslag.

Forsknings-, udviklings- og demonstrationsaktiviteter

Aktiviteter inden for forskning, udvikling og demonstration kan enten være hjemlet direkte i elforsyningsloven, være hjemlet som en tilknyttet aktivitet eller falde uden for lovens rammer.

Elforsyningslovens §§ 13, 16, 22, stk. 6, 28, stk. 2, nr. 1, og 29, stk. 1, hjemler således visse forsknings-, udviklings- og demonstrationsaktiviteter.

§ 22, stk. 6, vedrører netvirksomheders forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse. Bestemmelsen er nærmere reguleret ved bekendtgørelse nr. 856 af 1. oktober 2001 om netvirksomheders forsknings- og udviklingsaktiviteter vedrørende effektiv energianvendelse som ændret ved bekendtgørelse nr. 1121 af 19. november 2004.

§ 28, stk. 2, nr. 1, vedrører forsknings- og udviklingsaktiviteter, som er nødvendige for en fremtidig miljøvenlig og energieffektiv transmission og distribution af elektricitet.

§ 29, stk. 1, vedrører forsknings-, udviklings- og demonstrationsprojekter, som er nødvendige for udnyttelse af miljøvenlige elproduktionsteknologier, herunder udvikling af et miljøvenligt og sikkert elsystem. Bestemmelsen er nærmere reguleret ved bekendtgørelse nr. 1463 af 19. december 2005 om systemsansvarlig virksomhed og anvendelse af eltransmissionsnettet m.v.

Aktiviteter, som ligger inden for rammerne af ovennævnte bestemmelser, men som ikke er godkendte efter de ordninger, som administreres på grundlag af bestemmelserne, vil kunne betragtes som tilknyttede, forudsat at aktiviteterne har tilknytning til en reel hovedvirksomhed efter loven, og at aktiviteterne har et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden.

Tilsvarende vil gælde for forsknings-, udviklings- og demonstrationsaktiviteter vedrørende elproducerende anlæg på land baseret på vedvarende energi, som modsat aktiviteter vedrørende elproduktionsan-

læg på havet (§§ 13 og 16) ikke kan være hjemlet i elforsyningsloven.

Såfremt et forsknings-, udviklings- eller demonstrationsprojekt, som er hjemlet i elforsyningsloven, herunder bestemmelsen om tilknytning, fører til resultater, som kan udnyttes kommercielt, vil udnyttelsen heraf i et vist omfang kunne betragtes som en tilknyttet aktivitet. En kommune vil således med hjemmel i bestemmelsen om tilknyttede aktiviteter kunne sælge eller licensere rettigheder, som er opnået som resultat af aktiviteterne, hvis dette i øvrigt måtte være muligt. Kommunen vil ikke kunne udnytte resultatet ved at deltage i en fremstillingsvirksomhed. Det bemærkes, at hvis udnyttelsen af resultatet måtte få et sådant økonomisk omfang, at aktiviteten ikke længere vil kunne anses for tilknyttet hovedvirksomheden, vil kommunen skulle have hjemmel andetsteds for at kunne fortsætte aktiviteten. Ved hovedvirksomhed forstås enten det i loven hjemlede forsknings-, udviklings- eller demonstrationsprojekt eller den hovedvirksomhed, som ligger til grund for det tilknyttede forsknings-, udviklings- eller demonstrationsprojekt.

Det bemærkes, at kommuner bør være opmærksomme på, at alle forsknings- og udviklingsaktiviteter bør vurderes på grundlag af Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til forskning og udvikling og innovation, for så vidt der er tale om statsstøtte.

Aktiviteter i udlandet

Elforsyningsloven gælder i henhold til § 2, stk. 2, på land- og søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone. Som udgangspunkt kan loven alene give kommuner hjemmel til at udøve aktiviteter inden for dette område. Det har imidlertid på baggrund af bemærkninger til lov nr. 409 af 14. juni 1995 samt bekendtgørelse nr. 874 af 20. november 1995 været accepteret, at visse aktiviteter i udlandet også kunne anses for tilknyttet virksomhed. De dagældende bestemmelser skal bl.a. ses i lyset af et ønske om, at elforsyningsvirksomhederne kunne eksportere energiteknologi og know-how med henblik på at kunne bidrage til at reducere miljømæssige problemer.

Der findes ikke at være grundlag for at opretholde en vidtgående bestemmelse om aktiviteter i udlandet, idet aktiviteterne har en begrænset tilknytning til primære aktiviteter, som udøves her i landet. Dette skyldes bl.a., at ejerstrukturen i branchen har ændret sig, således at der fremover ikke længere vil eksistere et kommunalt delejerskab til de større elproduktionsvirksomheder (tidligere: Elsam og Energi E2).

Enkelte kommunalt ejede elforsyningskoncerner kan dog fortsat have en interesse i at eksportere know-

how i form af energirådgivning til udlandet, f.eks. til Østeuropa. Det foreslås derfor, at energirådgivning i udlandet kan anses for tilknyttet virksomhed. Ved energirådgivning forstås rådgivning om aktiviteter, som er omfattet af elforsyningsloven. Rådgivning om tilknyttede aktiviteter betragtes ikke som energirådgivning. Et kommunalt ejet netselskab vil således f.eks. kunne rådgive om energispareaktiviteter, og en kommunalt ejet elproduktionsvirksomhed vil f.eks. kunne rådgive om erfaringerne med den teknologi, elproduktionsvirksomheden har anvendt. Det bemærkes, at hovedvirksomheden i forhold til rådgivningen i udlandet vil være en tilsvarende aktivitet i f.eks. den danske net- eller produktionsvirksomhed.

Hvis der måtte opstå en nødsituation i udlandet, f.eks. som følge af voldsomme storme i nabolande, vil en kommunalt ejet netvirksomhed kunne være med til at afhjælpe situationen. Dette kræver dog ikke selvstændig hjemmel i stk. 2, idet virksomheden forudsættes at udnytte overskydende kapacitet i en kortere periode.

Stk. 5 er en videreførelse af det gældende stk. 4.

Til nr. 2
(§§ 13-16)

Med lovforslaget gennemføres en klarere opdeling mellem de tre typer godkendelser, som kræves: tilladelse til forundersøgelser, tilladelse til etablering af anlæg og tilladelse til udnyttelse af energien. Der skelnes endvidere klarere mellem den situation, hvor staten ønsker en udbygning gennemført og derfor iværksætter et udbud gennem offentlig indkaldelse af tilbud, og den situation, hvor staten ikke tager noget initiativ, men uopfordret modtager en ansøgning om forundersøgelser og udnyttelse af energi.

Til § 13

§ 13 vedrører efter forslaget nu kun forundersøgelser, idet spørgsmålet om tilladelse til udnyttelse af energi fremover foreslås placeret i § 18.

Bestemmelsen i *stk. 1* er af samme indhold som stk. 1 og 2 i den gældende § 13.

Med det foreslåede *stk. 2* præciseres, at tilladelse til forundersøgelser kan opnås enten på baggrund af et statsligt udbud eller på baggrund af en ansøgning, som indsendes uopfordret.

De gældende regler, jf. § 14, stk. 1, forpligter ministren til at offentliggøre en ansøgning, som modtages uden for udbud, og opfordre andre til at afgive tilbud. Denne procedure indebærer, at der er uklarhed om, hvorvidt ministren i så fald starter en budrunde, hvor

udbudsreglerne skal følges. Bestemmelsen er endvidere administrativ og ressourcemæssig uhensigtsmæssig, idet enhver ved at sende en ansøgning principielt kan igangsætte denne særlige procedure med offentliggørelse af ansøgning, opfordring til indsendelsen af bud, vurdering heraf osv.

Forslaget indebærer, at der uden for udbudsrunder frit kan ansøges om tilladelse til at foretage forundersøgelser, uden at dette indebærer pligt til at orientere andre. Tilladelse til en forundersøgelse gives som eneret for en fastsat periode til personer eller virksomheder, der skønnes at have den fornødne finansielle og tekniske kapacitet til at gennemføre forundersøgelsen, jf. forslaget til § 14, stk. 3.

Tilladelser til en ansøger forpligter ikke denne til at gennemføre undersøgelserne eller til at opføre anlæget. Sker dette ikke, bortfalder tilladelserne. Hvis tilladelserne udnyttes, skal dette ske i overensstemmelse med disses indhold og de betingelser, som fremgår af elforsyningsloven. Da betingelserne for at modtage og udnytte tilladelserne fremgår direkte af elforsyningsloven, er der tale om en gennemskuelig proces, som er åben for alle, der opfylder lovens betingelser herfor.

Der er således ikke tale om, at staten optræder som ordregiver eller i øvrigt om et gensidigt forpligtende forhold mellem staten og ansøgeren.

For at sikre gennemskuelighed og kendskab til muligheden for at opnå tilladelse til at placere elproduktionsanlæg på havet uden for budrunder, vil proceduren og elforsyningslovens regler herom blive grundigt beskrevet og lagt ud på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk på såvel dansk som engelsk.

Af det foreslåede *stk. 3* fremgår det, at arealet for undersøgelserne efter ministerens vurdering skal være relevant, og der gives således ikke tilladelse, hvis etablering af produktionsanlæg på forhånd må anses for udelukket, f.eks. pga. af hensyn til miljø, sikkerhed, skibsfart, fiskeri m.v. Ansøgning kan således afslås, såfremt ministeren efter en konkret vurdering finder, at betingelsen om relevans ikke er opfyldt.

Tilladelsen gives som eneret, hvilket indebærer, at der ikke gives tilladelse til andre til forundersøgelser for området i den periode, hvor eneretten består. Den konkrete længde af perioden for eneretten vil som udgangspunkt være 1 år, men vil afhænge af en konkret vurdering af projektets størrelse og karakter og af årstider, da visse undersøgelser ikke kan foretages i dårligt vejr.

Stk. 4 svarer til indholdet i den gældende bestemmelse i § 13, stk. 4, bortset fra, at bestemmelsen nu alene vedrører forundersøgelser. Desuden er der hen-

visning til ministerens adgang til anvendelse af forundersøgelsesrapporter, jf. hertil bemærkningerne til § 15, stk. 4.

De foreslåede *stk. 5 og 6* svarer til den gældende bestemmelse i § 13, stk. 5; idet adgangen til at opkræve gebyr dog udgår, da hjemlen hertil nu findes i § 51 a, nr. 2. Det er imidlertid fundet hensigtsmæssigt at præcisere ministerens adgang til at fastsætte regler ved bekendtgørelse. Som det fremgår af det foreslåede *stk. 6*, præciseres det derfor, at ministeren alene kan fastsætte regler om forhold omfatte af § 13, stk. 4.

Til § 14

Bestemmelserne i de foreslåede *stk. 1 og 2* vedrører den situation, hvor tilladelse til forundersøgelse tildeles på baggrund af et udbud.

De økonomiske vilkår for opførelse af havvindmøller efter udbud og efter ansøgning er forskellige. Ved udbuddet fastsættes det økonomiske tilskud i gennem budrunden. Ved ansøgning kan ansøgeren modtage det tilskud, som allerede er fastsat i elforsyningslovens kapitel 9. Desuden har der hidtil været særligt favorable vilkår for nettilslutning af havvindmøller opført efter udbud.

Inden udbudsrunder igangsættes, fastsættes de forhold eller vilkår, som ministeren vil lægge vægt på ved vurdering af buddene, jf. det foreslåede *stk. 1*.

Som det fremgår af forslaget til *stk. 2*, kan der her være tale om økonomiske forhold så som størrelsen af det nødvendige økonomiske tilskud til produktionen, herunder om det tidsrum eller for den mængde elproduktion, for hvilken ansøgeren betinger sig tilskuddet. Herudover kan forhold som anlæggets udformning, sammenhængen med det øvrige elsystem m.v. have betydning.

I forhold til de gældende bestemmelser om betingelser fastsat for udbud, jf. § 15, stk. 2, indeholder forslaget til bestemmelsen en mulighed for fastsættelse af bod, såfremt vinderen af en budrunde opgiver projektet. Det kan således fastsættes, at vinderen af budrunden skal betale en bod, hvis denne ikke opfylder udbudskontrakten eller ikke længere vil vedstå sit bud.

Såfremt ministeren vil benytte denne mulighed for bod, skal dette fremgå udtrykkeligt af udbudsbetingelserne. Der skal endvidere angives under hvilke betingelser denne udløses, ligesom størrelsen af en eventuel bod må angives.

I forbindelse med udbuddet af Rødsand II projektet trak det vindende konsortium sig fra projektet på et meget sent tidspunkt. En sådan situation er uheldig både i forhold til de øvrige tilbudsgivere og med hen-

blik på at få realiseret udbygningen med vedvarende energi. Med lovforslaget vil det blive muligt at fastsætte krav om betaling af en større bod med henblik på at undgå en sådan situation. Bodene vil efter omstændighederne nu udgøre et betydeligt millionbeløb. En økonomisk forpligtelse til at vedstå bud og udbuds-kontrakt vil alt andet lige kunne sikre stor seriøsitet i budene. Man skal dog være opmærksom på, at udsigten til at risikere en eventuel bod kan tænkes at forhøje de økonomiske krav til tilskud i de afgivne bud.

Udbuddet sker i øvrigt i overensstemmelse med EU's udbudsregler.

Efter modtagelse af buddene afholdes forhandlinger med de relevante tilbudsgivere med henblik på afklaring af buddet. Efter denne afklaring sammenholdes budene med de vilkår, der efter udbudsmaterialet lægges vægt på med henblik på at finde vinderen af udbuddet.

Når en vinder af en budrunde er fundet, fastlægges en række betingelser for forundersøgelsestilladelsen, opnåelse af tilladelse til etablering af anlægget og udnyttelse af energi detaljeret i en udbudskontrakt. I de hidtil gennemførte udbud, er der i udbudskontrakten foretaget en meget præcis fastlæggelse af en række forhold, såsom det præcise indhold af forundersøgelserne, herunder miljøundersøgelser og VVM, det aftalte støttebeløb, tidsplan og vilkår for etablering af anlægget, ansvars- og erstatningsforhold m.v. Reguleringen sker således i vidt omfang som en kontraktsretlig regulering mellem staten og den vindende part inden for de rammebetingelser, som opstilles af elforsyningslovens regler på området.

Dette hovedprincip for realisering af udbygning ved udbud har vist sig hensigtsmæssigt og foreslås derfor opretholdt.

Det forventes, at der i de kommende år vil være grundlag for at foretage yderligere udbud. Det er derfor fundet rigtigst at give ministeren adgang til at fastsætte visse generelle forhold omkring disse udbud i bekendtgørelse, jf. forslaget til § 14, stk. 4, hvorefter ministeren kan fastsætte regler om forhold omfattet af § 14, stk. 2.

Bestemmelsen i *stk. 3* angiver betingelserne for tildeling forundersøgelsestilladelse til ansøgere uden for udbud.

Kravet om teknisk og finansiel kapacitet indebærer, at ansøgeren skal kunne sandsynliggøre, at denne vil kunne leve op til de krav, som stilles til gennemførelse af en forundersøgelse. Forundersøgelser på havet efter de gældende regler kan være ret kostbare, og udgifter på op til 25 mio. kr. hertil er ikke usædvanligt. Des-

uden kræves faglig indsigt, eller at ansøgeren kan dokumentere at have rådighed over en sådan viden.

Tilladelse gives som en eneret for en begrænset periode til den, der først dokumenterer at opfylde betingelserne for at modtage tilladelsen, der tildeles denne. Betingelserne er de, som fremgår af stk. 2 og 3, eller som er fastsat efter stk. 5.

Til § 15

Bestemmelsen i § 15 indeholder forslag om en ny procedure for behandling af resultatet af forundersøgelser. Bestemmelserne gælder for såvel behandling af forundersøgelser efter udbud som efter ansøgning.

Efter forslaget til *stk. 1* skal der, når forundersøgelsen er afsluttet, tages stilling til om rapporten herfra kan godkendes. I praksis vil der ske det, at Energistyrelsen som VVM-myndighed vil sende rapporten i høring hos en række myndigheder m.v. og herefter tage stilling til de indkomne høringssvar. Godkendelsen består således i en sikring af, at undersøgelserne opfylder de stillede krav, og at resultatet heraf ikke gør en udbygning med energianlæg betænkelig ud fra miljømæssige eller andre planlægningsmæssige forhold. Hvis forundersøgelsen peger på alvorlige betæneligheder ved en udbygning, kan der således træffes afgørelse om, at forundersøgelserapporten ikke kan godkendes med henblik på etablering af anlæg på den pågældende lokalitet.

Godkendes forundersøgelserapporten derimod, har ansøgeren efter forslaget til *stk. 2* tre måneder til at afgøre, om denne ønsker at opføre et produktionsanlæg eller evt. overdrage muligheden herfor til en anden. Hensigten hermed er dels at sikre, at der sker en samlet stillingtagen til forundersøgelsen, dels at det herefter hurtigt afklares, om ansøgeren enten selv vil opføre et produktionsanlæg – eller evt. vil overdrage muligheden herfor til en anden. Overdragelsen skal godkendes af ministeren, som herved sikrer, at overdragelsen sker til en virksomhed m.v., som ville kunne opnå etablerings- og produktionstilladelse efter bestemmelserne i §§ 16 og 18. Ved de foreslåede frister undgås, at egnede områder ligger ubenyttede hen i længere perioder.

Som det fremgår af *stk. 3*, fastsætter ministeren en frist for indsendelse af ansøgning om etableringstilladelse i forlængelse af godkendelse af forundersøgelsen. Herved opretholdes et rimeligt tempo i udbygningen, og de tekniske dele af projektet afklares inden for en rimelig tid. Der kan endvidere stilles krav om sikkerhedsstillelse for gennemførelse af projektet.

Ønsker den, der har udført forundersøgelsen, ikke at udnytte en godkendt forundersøgelse eller at overdrage muligheden for at opføre et anlæg til andre, fremgår det af *stk. 4*, at ministeren uden vederlag kan stille forundersøgelsesrapporten til rådighed for andre, og eneretten til forundersøgelser er dermed bortfaldet. Det er ikke en eneret eller nogen form for ret til, som herved overdrages. Der er tale om at gøre forundersøgelsesrapporten alment tilgængelig. Ministeren skal naturligvis sikre en gennemsigtig, lige og ikke diskriminerende procedure i forbindelse hermed, således at det sikres, at alle, der begærer indsigt i rapporten får mulighed for at gøre sig bekendt hermed.

Den foreslåede fremgangsmåde sikrer, at undersøgelsesresultater og data om områderne i videst muligt omfang bliver nyttiggjort, samtidigt med at det sikres, at de samme undersøgelser ikke skal foretages flere gange af forskellige virksomheder. Muligheden for at stille rapporten til rådighed for andre foreligger først, hvis ansøgeren inden 3 måneder efter godkendelse af rapporten ikke har tilkendegivet, at han selv eller en af ham udpeget ønsker at anvende den godkendte forundersøgelsestilladelse.

Bestemmelserne giver som nævnt mulighed for, at havvindmølleprojektet byggemodnes med henblik på eventuelt videresalg. Herved er der mulighed for en udvikling, hvor mindre virksomheder kan stå for forundersøgelser og herefter overdrage retten til at opføre anlæg til andre virksomheder. Der er med de gældende regler ikke samme mulighed herfor.

Proceduren sikrer på den ene side, at vilkårene for en investor uden for budrunder forbedres, idet denne sikres en række centrale rettigheder i forhold til det, som gælder i dag. Dette må skønnes at stimulere en undersøgelse af mulighederne for udbygning og udnyttelse af energien til havs til gavn for miljø, forsyningssikkerhed og økonomi.

På den anden side sikrer forslaget frister og betingelser, at kun seriøse investorer vil ansøge, da der ikke kan reserveres arealer for længere perioder. Betingelserne for at få en forundersøgelsestilladelse er således, at undersøgelserne afsluttes inden for en frist, og at der herefter inden for en ny frist tages forpligtende stilling til, om området ønskes udnyttet. Man kan således ikke reservere et areal og dermed blokere for udbygning fra andre.

Til § 16

I forslaget til ny affattelse af § 16 om etableringstilladelse er der kun foretaget få ændringer.

Stk. 1 og 2 svarer til den nuværende bestemmelse i § 16, *stk. 1*, bortset fra, at det nu som konsekvens af godkendelsesordningen i § 15 gøres til et krav for modtagelse af etableringstilladelse, at ansøgeren er berettiget til at udnytte en godkendt forundersøgelsestilladelse.

I forslaget til *stk. 3* er der foretaget en tilføjelse om krav til ophold og beboelse på havvindmøller. Baggrunden herfor er den, at der i praksis etableres opholds- og beboelsesfaciliteter ved de store havvindmølleparker, hvilket ikke har været forudset. Der kan derfor være grund til at præcisere hjemmelen for Energistyrelsen til at stille krav til beboelsesplatforme.

Energistyrelsen har i etableringstilladelsen til Horns Rev 2 stillet vilkår vedrørende etablering af beboelsesplatform. Beboelsesanlægget skal som udgangspunkt opfylde kravene i lov nr. 1424 af 21. december 2005 om offshoresikkerhed m.v. (Offshoresikkerhedsloven) med tilhørende relevante dele af "Retningslinjer for design af faste offshoreanlæg, 2006". Væsentlige afvigelser fra kravene skal godkendes af tilsynsmyndigheden. For så vidt angår design og fabrikation er Energistyrelsen tilsynsmyndighed.

Det fremgår endvidere af tilladelsen, at Arbejdstilsynet fører tilsyn med arbejdsmiljøet før, under og efter etableringen af havvindmølleparken, herunder beboelsesplatformen.

Forslaget til *stk. 4* om tinglysningsmæssige forhold er identisk med den gældende bestemmelse i § 16, *stk. 3*. Bestemmelsen afklarer kravene til tinglysning og giver dermed baggrund for, at der kan skaffes finansiering til havvindmøller m.v. gennem optagelse af lån med pant i anlægget.

Til nr. 3
(§ 18)

For overskuelighedens skyld er det fundet hensigtsmæssigt at behandle spørgsmålet om tilladelse til udnyttelse af energi fra søterritoriet m.v. i en særlig bestemmelse dvs. i § 18.

Udnyttelsestilladelse reguleres efter den gældende lov gennem § 13, som nu alene foreslås at handle om forundersøgelsestilladelsen.

Som i den gældende bestemmelse fastslås det i *stk. 1*, at udnyttelse af energi fra anlæg på søterritoriet m.v. kun må ske efter tilladelse fra klima- og energiministeren. Tilladelse hertil gives for 25 år, og perioden kan forlænges.

Behandlingen af en ansøgning om tilladelse til at idriftsætte et anlæg med henblik på at udnytte energi har navnlig til formål at sikre, at alle vilkår i forunder-

sørgelses- og etableringstilladelser stillet med hjemmel i lovens bestemmelser er opfyldt. Det skal endvidere sikres, at vilkår og betingelser i en evt. udbudskontrakt er overholdt, jf. forslaget til *stk. 2*.

Det er endvidere vigtigt, at det med udnyttelsestilladelsen sikres, at en række fremadrettede vilkår opfyldes. Det drejer sig i første række om at sikre, at tilladelsestilkendeværelses vilkår også fremover overholdes nøje. Det er derfor hensigtsmæssigt at stille krav i tilladelsen om, at anlægsejeren fremover har pligt til at føre tilsyn med overholdelse af vilkårene, jf. forslaget til *stk. 3*, og pligt til at indrapportere vedrørende disse forhold.

Tilladelser til forundersøgelser, etablering og udnyttelse af energi kan kun overdrages til andre efter tilladelse fra ministeren. Kravet skal bl.a. sikre, at de til enhver tid værende ejere har teknisk og finansiel kapacitet til at drive og bortskaffe anlæggene efter brug. Hertil kommer, at der kan være behov for at stille krav til nye ejere eller selskaber om sikkerhedsstillelse for nedtagning af anlæg, jf. bestemmelsen i § 16, *stk. 3*.

Den gældende § 18 har mistet sin betydning, da den vedrører vindmøller, som nu er opført og ophæves med dette lovforslag.

Som det fremgår af *stk. 4* kan tilladelser givet efter §§ 13-16 overdrages, hvis ministeren godkender dette.

Til nr. 4
(§ 37, *stk. 2*)

Bestemmelsen foreslås omformuleret, således at henvisningen til de skatteretlige regler udgår.

Formålet med *stk. 2* er at give kommuner mulighed for at foretage selskabsmæssige omstruktureringer, uden at det udløser registreringspligt efter *stk. 1*, når kommunen ikke oppebærer nogen form for vederlag som følge af omstruktureringen, men blot udskifter sine ejerandele i den eksisterende virksomhed med samme forholdsmæssige ejerandel i den eller de omstrukturerede virksomheder, der også er omfattet af *stk. 1*. Da henvisningerne til reglerne i fusionskatte-loven og aktieavancebeskatningslovens § 36 tidligere har givet anledning til tvivl, fjernes de nu. Herved sker imidlertid ingen realitetsændring af bestemmelsen, idet den gældende bestemmelse også må fortolkes på baggrund af formålet, som er at give kommunerne mulighed for at deltage i rene omstruktureringer, uden at der opstår risiko for, at der i den forbindelse sker uddelinger til kommunerne uden modregning i bloktilskuddet. Dette betyder, at selskabsmæssige omstruktureringer som f.eks. omdannelse til et P/S også vil kunne anses for omfattet af *stk. 2*, såfremt formålet

med bestemmelsen er opfyldt. Med den foreslåede ændring vil ordlyden af bestemmelsen blive parallel med den tilsvarende bestemmelse i naturgasforsyningslovens § 35, *stk. 2*.

Til nr. 5
(§ 37 b)

Med forslaget indsættes en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte, hvad der forstås ved påbegyndelse af væsentlige nye aktiviteter i § 37 a, *stk. 1*. Herved bliver det bl.a. muligt ved bekendtgørelse at fastsætte faste økonomiske grænser for, hvornår en ny aktivitet eller en aktivitetsudvidelse anses for væsentlig. Når der foretages en vurdering af, om en aktivitet er væsentlig, må omfanget af aktiviteten bl.a. vurderes i forhold til de aktiviteter, som virksomheden eller virksomhederne i øvrigt udøver. Der vil dog være en øvre grænse for, hvor langt dette kriterium kan strækkes. Dette betyder, at alle nye aktiviteter, hvortil der er anvendt eller skal anvendes midler af en vis størrelse, vil blive betragtet som væsentlige, uanset størrelsesforholdet til virksomhedens eller virksomhedernes øvrige aktiviteter. Under henvisning til at bestemmelsens formål er at undgå, at der i helt eller delvist kommunalt ejede virksomheder opsamles kapital, der stammer fra elforsyningsvirksomhed, som herefter anvendes til andre aktiviteter, uden at der sker reduktion i tilskud efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, vil den øvre grænse være lav.

Med hjemlen skabes også mulighed for, at der som led i tilsynet med bestemmelsen kan indhentes revisorerklæringer.

Til nr. 6
(§ 51 a, nr. 2)

Der er tale om en redaktionel konsekvensrettelse som følge af forslag til ændring af § 13.

Til nr. 7
(§ 87, *stk. 1*, nr. 1 og 2)

Bestemmelsen i § 87, *stk. 1*, nr. 1 og 2, foreslås ændret, således at det bliver strafbart at drive produktions-, net-, transmissions- og forsyningspligtig virksomhed uden bevilling samt etablere og drive de omhandlede net eller anlæg uden tilladelse. Ændringen foreslås, fordi de gældende bestemmelser i princippet også gør det strafbart ikke at indhente bevilling eller tilladelse, selv om man ikke driver bevillingspligtig virksomhed. Ved ændringen sikres parallelitet med de tilsvarende bestemmelser i naturgasforsyningsloven.

For så vidt angår forslag til ændring af § 87, *stk. 1*, nr. 2, er der herudover tale om en redaktionel ændring

som følge af, at bestemmelserne om energianlæg på havet foreslås revideret. Herved opstår behov for konsekvensrettelse af henvisningerne i straffebestemmelsen.

Til § 2

Til nr. 1
(§ 5)

Bestemmelsen i § 5 stammer oprindeligt fra lovens gennemførelse i maj 2000. I den efterfølgende årrække frem til i dag har sektoren undergået en udvikling, som har medført, at der nu vurderes at være behov for en revision af bestemmelsen, således at denne på en række punkter præciseres og justeres. Blandt andet er Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/55/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for naturgas og om ophævelse af direktiv 98/30/EF (gasdirektivet) i mellemtiden blevet gennemført i loven. Derudover er naturgasforsyningslovens § 35 om modregning i det kommunale bloktilskud ved en kommunes modtagelse af provenu m.v. fra en naturgasforsyningsvirksomhed blevet revideret ved lov nr. 549 af 6. juni 2007. Endelig har naturgasforsyningsselskaberne generelt undergået en strukturudvikling, herunder som følge af lovkrav om adskillelse af forskellige aktivitetsområder.

Med den nye affattelse af § 5 lægges der i øvrigt op til, at bestemmelsen omstruktureres, således af reguleringen af henholdsvis hjemmelsforhold, krav til organisation og forhold vedrørende gældsafvikling klart adskilles.

Med forslaget til *stk. 1* lægges der op til at videreføre og præcisere den eksisterende bestemmelse i *stk. 1*, for så vidt angår indholdet af hjemmelsmæssig karakter. Efter den gældende bestemmelse kan kommuner deltage i virksomhed omfattet af § 2, *stk. 1*, herunder distributionsvirksomhed. Med henvisningen til § 2 i den nyaffattede bestemmelse i *stk. 1* præciseres det, at kommuner også vil kunne deltage i naturgasforsyningsvirksomhed i det omfang, der i henhold til § 2, *stk. 2*, injiceres og transporteres biogas, gas fra biomasse og andre typer gas gennem naturgassystemet. Bestemmelsen i § 2, *stk. 2*, blev indført ved lov nr. 494 af 9. juni 2004 og havde til formål at implementere gasdirektivets artikel 1, *stk. 2*. Der injiceres i dag ikke andre typer af gas i det danske naturgassystem.

Det bemærkes, at henvisningen til § 2, *stk. 2*, ikke udvider de typer af aktiviteter, der er defineret som naturgasforsyningsvirksomhed i § 2, *stk. 1*, men alene indebærer, at kommunerne også vil kunne deltage i de

pågældende aktiviteter, såfremt der måtte blive tale om at anvende de i § 2, *stk. 2*, nævnte typer af gas.

For så vidt angår de dele af det eksisterende *stk. 1*, som vedrører krav til organisatoriske forhold, henvises der til bemærkningerne til *stk. 2* nedenfor.

Forslaget til *stk. 2* indebærer en delvis videreførelse af de gældende bestemmelser i *stk. 1* og 2, for så vidt angår de dele af bestemmelserne, som vedrører den organisatoriske placering af distributionsaktiviteterne.

I forhold til de eksisterende bestemmelser i *stk. 1* og 2 er indholdet af den foreslåede bestemmelse i *stk. 2* lempet, idet der herefter ikke længere kræves tilladelse, for at distributionsaktiviteten kan udøves i selvstændigt selskab med begrænset ansvar. Derudover vil distributionsaktiviteten fortsat kunne varetages i et kommunalt fællesskab, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse. Baggrunden for lempelsen er, at de hensyn, som varetages af den eksisterende bestemmelse, nu er varetaget gennem naturgasforsyningslovens § 35, som blev ændret ved lov nr. 549 af 6. juni 2007. Det fremgår således af bemærkningerne til den eksisterende bestemmelse, at denne skal ses i lyset af det betydelige samfundsmæssige engagement, som staten har i de regionale naturgasselskaber, og at formålet med bestemmelsen er at sikre, at det ikke uden videre vil være muligt for kommunerne at kanalisere det samfundsmæssige engagement over i eller på anden måde lade det komme andre kommunale aktiviteter til gode. Som anført varetages disse hensyn nu af § 35, hvortil der henvises.

Derimod vil det ifølge bestemmelsens sidste punktum fortsat kræve tilladelse fra klima- og energiministeren, hvis en kommune selv skal kunne varetage distributionsvirksomheden, eller hvis den skal kunne udøves i anden organisationsform end angivet i 1. punktum.

Det bemærkes i øvrigt, at det under alle omstændigheder vil kræve godkendelse af bevillingsoverdragelse efter naturgasforsyningslovens § 32, hvis en distributionsvirksomhed overdrages fra en juridisk enhed til en anden, og at det i den forbindelse vil være nødvendigt, at kravene i naturgasforsyningslovens § 28 iagttages.

I bestemmelsens 2. punktum præciseres det, at ud over distributionsvirksomhed skal al anden virksomhed omfattet af § 2 udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Af den eksisterende bestemmelse i *stk. 1* fremgår det, at deltagelsen i et kommunalt fællesskab kan ske direkte eller indirekte. Denne del af bestemmelsen er ikke videreført. Baggrunden for ændringen er, at en

F. t. l. vedr. elforsyning m.v.

deltagelse i et kommunalt fællesskab altid vil være direkte.

Med hensyn til bestemmelsen i det gældende stk. 2, sidste punktum, hvorefter der kræves tilladelse til, at et kommunalt fællesskab *direkte eller indirekte* udøver anden virksomhed end distributionsvirksomhed, foreslås det ligeledes, at denne ikke videreføres. Dette indebærer, at der ikke længere kan gives tilladelse til, at der *direkte* udøves andre aktiviteter end distributionsvirksomhed i et bevillingshavende kommunalt fællesskab.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med naturgasforsyningslovens § 28 a, hvoraf det følger, at et selskab med bevilling til distributionsvirksomhed kun kan udøve de aktiviteter, der ligger inden for bevillingen, og at andre aktiviteter, som ligger uden for den pågældende bevilling, herunder andre bevillingspligtige aktiviteter, skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Dog er der i den gældende bestemmelse i § 28 a som en undtagelse til dette udgangspunkt netop henvist til § 5, hvorefter ministeren kan give tilladelse til, at et kommunalt fællesskab med distributionsbevilling direkte udøver anden virksomhed.

Baggrunden for, at den eksisterende mulighed for tilladelse til udøvelse af andre aktiviteter i distributionselskabet foreslås ophævet, er, at det følger af gasdirektivets artikel 13, at andre aktiviteter end distributionsaktiviteten som udgangspunkt skal holdes selskabsmæssig adskilt fra denne. Det vurderes endvidere ikke hensigtsmæssigt med ejerstrukturen på naturgasområdet at udnytte muligheden i direktivet for at undtage distributionselskaber med færre end 100.000 tilsluttede forbrugere fra dette krav. Der kan i øvrigt henvises til lovforslagets § 5, stk. 6, hvor bekendtgørelse nr. 976 af 29. november 2002 om bevillingspligtige naturgasselskabers sideordnede aktiviteter foreslås ophævet.

Som en konsekvens heraf foreslås naturgasforsyningslovens § 28 a, stk. 1, tilsvarende ændret, således at henvisningen til muligheden for tilladelse efter § 5 udgår. Udgangspunktet i § 28 a vil herefter være gældende generelt for alle typer af bevillingspligtige aktiviteter. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2.

Det bemærkes, at ophævelsen af den eksisterende bestemmelse i stk. 2, 2. punktum, samtidig betyder, at der på den anden side ikke længere er noget krav om tilladelse til, at et kommunalt fællesskab *indirekte* deltager i andre aktiviteter end distribution. Bestemmelsen i § 28 a er således ikke til hinder for indirekte deltagelse i andre aktiviteter.

Imidlertid begrænses et kommunalt fællesskabs mulighed for indirekte at deltage i andre aktiviteter af naturgasforsyningslovens § 35, stk. 9. Ifølge denne bestemmelse må en kommune ikke uden tilladelse fra klima- og energiministeren bevare ejerskabet til aktiviteter, som ikke er omfattet af loven, hvis sådanne aktiviteter påbegyndes i et selskab, hvori et kommunalt fællesskab med distributionsaktiviteter direkte eller indirekte ejer andele. Derimod er der ikke bestemmelser i loven, der er til hinder for, at aktiviteter, som er omfattet af loven, såsom handels- og forsyningspligtig virksomhed, placeres i datterselskaber til et kommunalt fællesskab med distributionsbevilling. Bestemmelsen i § 35, stk. 9, foreslås i øvrigt med dette lovforslag ændret, således at der uden tilladelse tillige kan påbegyndes aktiviteter omfattet af § 5, stk. 3, jf. bemærkningerne nedenfor samt lovforslagets § 2, nr. 3, hvortil der henvises.

Med forslaget til *stk. 3*, lægges der op til, at det i selve lovtæksten præciseres, at der i et vist omfang vil være mulighed for, at kommuner og dermed de fælleskommunale regionale naturgasselskaber vil kunne deltage i andre aktiviteter. Det drejer sig om aktiviteter, som ikke direkte er omfattet af naturgasforsyningslovens § 2, men som har en sådan nær tilknytning til f.eks. en forsynings- eller distributionsvirksomhed, at det alligevel findes hensigtsmæssigt også at udstrække hjemlen til sådanne aktiviteter samt aktiviteter, som er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas.

Dette ligger allerede som en forudsætning i den gældende bestemmelse, idet det fremgår af de tilhørende bemærkninger til naturgasforsyningslovens § 5, stk. 3, at de dengang fire fælleskommunale regionale naturgasselskaber ville kunne fortsætte deres eksisterende aktiviteter, herunder aktiviteter som ikke i sig selv kunne anses som naturgasforsyningsaktiviteter. Som eksempler på sådanne aktiviteter blev anført projektering af naturgasinstallationer i forbindelse med omstilling til naturgas samt anskaffelse og udskiftning af gasforbrugende installationer, finansiering af kundernes udgifter i forbindelse med omstilling til naturgas eller anskaffelse af nye naturgasforbrugende installationer og udførelse af service på kundernes installationer. Derudover blev der som yderligere eksempler på aktiviteter nævnt salg af kortdatabaser, salg af administrative ydelser til kraftværker og systemeksport. Det blev i den forbindelse anført, at der ville blive udstedt tilladelse til disse sidstnævnte aktiviteter i medfør af den gældende bestemmelse i § 5, stk. 2, sidste punktum. Imidlertid er der i den mellem-

liggende periode hverken ansøgt om eller udstedt tilladelser efter bestemmelsen.

Det vurderes på den baggrund hensigtsmæssigt, at retstilstanden nu afklares, således at det nærmere præciseres, hvilke aktiviteter, der omfattes af dette selvstændige hjemmelsgrundlag. Det følger af forslaget, at for at en aktivitet kan falde ind under stk. 3, kræves enten, at der foreligger en nær tilknytning til en hovedaktivitet omfattet af naturgasforsyningslovens § 2, som kommunen varetager eller deltager i, eller at aktiviteten er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas. Første led af den foreslåede bestemmelse svarer således til den tilsvarende bestemmelse i elforsyningslovens § 4, stk. 2, mens andet led er særegen for naturgas. Andet led indeholder en særlig hjemmel til visse aktiviteter, som ikke kan anses for tilknyttet virksomhed efter første led. Denne selvstændige hjemmel vedrører aktiviteter, som er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas som energiforsyningsform i Danmark og er dermed historisk betinget. Eksempler på sådanne aktiviteter kan være projektering af naturgasinstallationer i forbindelse med omstilling til naturgas samt anskaffelse og udskiftning af gasforbrugende installationer. Derudover vil flere af de aktiviteter, som ligger i Dansk Gasteknisk Center, falde ind under denne hjemmel, som skal ses i lyset af det store kommunale engagement i naturgasforsyningen gennem de fælleskommunale distributionsselskaber (HNG, Naturgas Midt-Nord, Naturgas Fyn), samt den samfundsmæssige interesse, der har været i udbredelsen af naturgasanvendelsen.

Ved vurderingen af hvornår en aktivitet kan anses for at have den fornødne grad af tilknytning til en hovedaktivitet efter naturgasforsyningsloven, jf. stk. 3, 1. led, vil der skulle anvendes samme overordnede principper som efter elforsyningslovens § 4, stk. 2.

Det må således kræves, at der eksisterer en naturlig og nær sammenhæng mellem naturgasforsyningsaktiviteten og den tilknyttede aktivitet. Den tilknyttede aktivitet skal således udspringe af en aktivitet omfattet af loven. Der vil ligesom på elforsyningsområdet blive fortaget en konkret vurdering af den anden aktivitet og dens sammenhæng med naturgasforsyningsaktiviteten. I denne vurdering vil primært indgå en række parametre om aktivitetens karakter, hensynet til at undgå værdispild m.v. Der kan dog også indgå andre parametre. Der vil ikke nødvendigvis skulle indgå samme parametre på naturgasområdet som på elområdet, fordi der kan være særlige forhold, som gør sig gældende for el henholdsvis naturgas.

Derudover må det kræves, at den virksomhed, som den tilknyttede virksomhed udspringer af, er en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som en kommune eller et kommunalt fællesskab varetager eller deltager i. Det følger endvidere heraf, at virksomheden omfattet af § 2 skal være en primær virksomhed eller en hovedvirksomhed i forhold til den tilknyttede aktivitet. Heri ligger som efter elforsyningsloven både et krav om, at virksomheden omfattet af naturgasforsyningsloven skal være reel og ikke en aktivitet, som blot udøves for at kunne udøve den tilknyttede aktivitet, og et krav om, at den tilknyttede virksomhed skal have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end den hovedvirksomhed, den knyttet sig til. Der henvises til bemærkningerne til § 1, nr. 1, vedrørende den parallelle bestemmelse i elforsyningslovens § 4, stk. 2.

Det skal dog særligt bemærkes, at hvis en tilknyttet virksomhed bliver af en sådan størrelsesorden, at den ikke længere måtte have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden, vil kommunen eller det kommunale fællesskab ikke længere have hjemmel til aktiviteten efter stk. 3. Kommunen eller det kommunale fællesskab vil herefter alene kunne fortsætte aktiviteten, såfremt den har hjemmel i anden lovgivning eller de kommunalretlige regler. Når aktiviteten udøves i en virksomhed omfattet af naturgasforsyningslovens § 35, vil aktiviteten herudover fra det øjeblik, den ikke længere kan anses for tilknyttet, være omfattet af § 35, stk. 9, hvorefter der kræves tilladelse til bevarelse af ejerandele, hvis der påbegyndes nye aktiviteter.

For at en aktivitet kan anses for begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas forudsættes, at kommunen varetager eller deltager i gasdistributionsvirksomhed, som har en interesse i udbredelsen af naturgas. Der vil endvidere ligesom det gælder for tilknyttede aktiviteter efter stk. 3, 1. led, skulle foretages en vurdering af aktivitetens omfang i forhold til hovedaktiviteten.

Det bemærkes slutteligt, at der i sidste punktum lægges op til, at muligheden for deltagelse i tilknyttet virksomhed skal gælde tilsvarende for Energinet.dk. Også i denne henseende er bestemmelsen parallel til den tilsvarende bestemmelse i elforsyningslovens § 4, stk. 2.

Det følger af forslaget til *stk. 4*, at aktiviteter, som udøves efter stk. 3, skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar. Bestemmelsen svarer til forslaget til elforsyningslovens § 4, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 28 a, stk. 1. Det følger af § 28 a, stk. 1, at hvis et selskab, som driver transmissions-, distributions-, lager-, LNG- eller forsyningspligtig virksomhed, ønsker at drive andre aktiviteter end de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen, skal det ske i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Tilsvarende krav gælder for Energinet.dk i forhold til selskabets hovedaktiviteter, jf. § 2, stk. 4, i lov om Energinet.dk. Bestemmelsen om selvstændigt selskab med begrænset ansvar gælder således ikke i forhold til naturgashandel, og den gælder ikke i forhold til distributionsaktiviteter, som en kommune måtte varetage i kommunen. Sidstnævnte kan der gives tilladelse til i henhold til stk. 2. Derfor er der behov for at fastslå, at tilknyttede aktiviteter og aktiviteter begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelse af naturgas skal ske i selvstændige selskaber og ikke kan varetages i kommunen.

Tilknyttede aktiviteter vil herefter kunne udøves i et selskab med begrænset ansvar, som også udøver naturgashandelsvirksomhed. Det følger af naturgasforsyningslovens § 47, stk. 2, at der skal føres konsoliderede regnskaber for aktiviteterne, som virksomhederne ville skulle gøre, såfremt de pågældende aktiviteter blev udført af selvstændige selskaber.

Kravet om, at tilknyttet virksomhed og andre aktiviteter begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelse af naturgas skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, indebærer, at virksomheden ikke er omfattet af prisreguleringen i naturgasforsyningsloven. Dette indebærer samtidigt, at aktiviteterne skal holdes økonomisk adskilt fra naturgasforsyningsvirksomhed, som er undergivet økonomisk regulering, såsom distributions- og forsyningspligtig virksomhed. Dette er i øvrigt også i overensstemmelse med princippet om selskabsmæssig adskillelse af andre aktiviteter fra distributionsvirksomhed i § 28 a og gasdirektivets artikel 13. I det omfang enkelte af de pågældende aktiviteter tidligere har været anset for omfattet af eksempelvis distributionsvirksomhed og er medgået i beregningerne, der danner grundlag for den økonomiske regulering heraf, vil der skulle foretages en adskillelse af de tilknyttede aktiviteter fra distributionsaktiviteten, herunder således at aktiver og passiver, der henhører til de tilknyttede aktiviteter, skal udspaltes fra distributionsselskabet. Akkumulerede overskud eller underskud fra den tilknyttede aktivitet, der ligger forud for tidspunktet for udspaltningen, kan ikke trækkes ud af distributionsselskabet.

Det bemærkes, at en naturgasforsyningsvirksomheds udnyttelse af overskydende kapacitet, der ikke er

permanent, ikke anses for en tilknyttet aktivitet, men anses for omfattet af naturgasforsyningsloven. En sådan virksomhed vil derfor ikke skulle udskilles i et selvstændigt selskab, ligesom indtægter, som opnås i forbindelse med udnyttelse af den overskydende kapacitet, skal indgå i beregningen af priser på naturgas. Det er forudsat, at omkostningerne forbundet med aktiviteten også bæres af den bevillingspligtige aktivitet.

Overskydende kapacitet efter naturgasforsyningslovens regler omhandler anlæg eller servicefunktioner, som er nødvendige for den bevillingspligtige aktivitet, og som er dimensioneret optimalt i forhold til den bevillingspligtige aktivitet, men hvor der alligevel er en ekstra kapacitet til rådighed, der kan udnyttes for at sikre optimal udnyttelse af ressourcerne.

Overskydende kapacitet herudover skal afhændes, i det omfang kommunen eller det kommunale fællesskab ikke kan bevare kapaciteten på andet grundlag. Man må således ikke etablere en overskydende kapacitet med henblik på udlejning eller samproduktion med andre aktiviteter, der ikke er omfattet af bevillingspligten. Udnyttelsen af den overskydende kapacitet skal endvidere ske på markedsbestemte vilkår, jf. naturgasforsyningslovens § 28 c, stk. 1. Denne fortolkning er i overensstemmelse med den praksis, som de kommunale tilsynsmyndigheder har anlagt ved kommuners udnyttelse af overskydende kapacitet generelt.

Kommunerne skal herudover være opmærksomme på, at der kan være andre krav efter anden lovgivning, som skal overholdes ved påbegyndelse og drift af tilknyttede aktiviteter, herunder EU's regler om statsstøtte, som også gælder for kommuner. Der henvises til bemærkningerne til den parallelle bestemmelse i elforsyningslovens § 4, stk. 3, som affattet ved § 1, nr. 1, i dette lovforslag.

Det følger af forslaget til *stk. 5*, at klima- og energiministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler vedrørende virksomhed omfattet af *stk. 3*, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold. Baggrunden for bestemmelsen er, at der er behov for en vis fleksibilitet i forhold til udviklingen i sektoren. Det er derfor ikke hensigtsmæssigt at opremse i loven, hvilke aktiviteter der må anses for omfattet af bestemmelsen. Den konkrete udmøntning af bestemmelsen forventes at ske ved bekendtgørelse efter vedtagelsen af lovforslaget.

I bekendtgørelsen vil der blive taget stilling til, hvilke typer af aktiviteter der vil kunne anses for tilknyttede eller være begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelse af naturgas i Danmark efter *stk. 3*.

Afgrænsningen vil tage udgangspunkt i de principper, som fremgår af bemærkninger til stk. 3 vedrørende dels tilknyttede aktiviteter og aktiviteter begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelse af naturgas i Danmark. For så vidt angår tilknyttede aktiviteter, vil der i et vist omfang kunne slutes parallelt i forhold til hvilke aktiviteter, der vil kunne anses for omfattet af den tilsvarende bestemmelse i elforsyningslovens § 4, stk. 2. Imidlertid vil der også kunne være forskelle i rækkevidden af de to bestemmelser begrundet i særlige forhold og omstændigheder, som gør sig gældende inden for de to forsyningsarter.

Det skal særligt bemærkes om den konkrete afgrænsning for så vidt angår muligheder for aktiviteter i udlandet, at eksport af know-how i form af energirådgivning (i bemærkningerne til den gældende naturgasforsyningslovs § 5 benævnt systemeksport) fortsat vil blive anset for tilknyttet virksomhed, forudsat de øvrige betingelser er opfyldt. Der henvises til bemærkningerne vedrørende udlandsaktiviteter under lovforslagets § 1, nr. 1.

En særlig problemstilling består i forhold til aktiviteter inden for forskning og udvikling på naturgasområdet. Aktiviteter inden for forskning, udvikling og demonstration kan enten være hjemlet direkte i naturgasforsyningsloven, være hjemlet som en aktivitet omfattet af § 5, stk. 3, eller falde uden for lovens rammer.

Det følger af § 11, stk. 3, at ministeren kan beslutte, at transmissions- og distributionselskaber i samarbejde skal iværksætte forskning og udvikling med henblik på effektiv energianvendelse, miljøforbedringer og sikkerhed ved naturgasanvendelse. Denne bemyndigelse er imidlertid ikke udnyttet, hvilket blandt andet skal ses på baggrund af, at der i Dansk Gasteknisk Center (DGC), som er ejet af blandt andre flere af de fælleskommunale regionale distributionselskaber og Energinet.dk, foregår en række forsknings- og udviklingsaktiviteter, som ligger inden for de områder, der fremgår af bestemmelsen i § 11, stk. 3. Som eksempel herpå kan nævnes forsøg med røgrensningsudstyr med henblik på at reducere miljøbelastningen fra anvendelse af naturgas i kraftvarmesektoren.

Da bemyndigelsen til at fastsætte regler efter bestemmelsen i § 11, stk. 3, og herunder regler om godkendelse af sådanne aktiviteter ikke er udnyttet, vil aktiviteter, som falder ind under ordlyden af bestemmelsen uden videre være direkte omfattet af naturgasforsyningsloven, jf. § 2. Det følger dog forudsætningsvis af bestemmelsen, at der kun vil være mulighed for at indgå i de omfattede forsknings- og udviklingsaktivi-

teter, hvis der samtidig udøves enten distributions- eller transmissionsvirksomhed efter loven.

En kommune vil dermed ikke med hjemmel i det foreslåede § 5, stk. 1, jf. naturgasforsyningslovens § 2, kunne deltage i forsknings- og udviklingsaktiviteter omfattet af § 11, stk. 3, medmindre dette sker gennem et distributionselskab, hvori kommunen deltager.

For så vidt angår forsknings- og udviklingsaktiviteter, som falder uden for bestemmelsen i § 11, stk. 3, vil det bero på en konkret vurdering, hvorvidt disse aktiviteter vil kunne falde ind under bestemmelsen i § 5, stk. 3.

Som noget særligt på naturgasområdet er der hjemmel til aktiviteter, som er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas. Som eksempel på sådanne aktiviteter kan udover det tidligere nævnte eksempel vedrørende projektering nævnes finansiering af kundernes udgifter i forbindelse med omstilling til naturgas eller anskaffelse af nye naturgasforbrugende installationer samt emissionsmålinger for kraftvarmeværker og industri med henblik på at minimere miljøbelastningen ved naturgasanvendelse.

Etableringen af DGC er i sig selv delvist begrundet i ønsket om at udbrede naturgas. Der er tale om et videnscenter for naturgas, hvorfor det også er nødvendigt for centret at kunne deltage i projekter, som alene er tilknyttede naturgasdistribution eller begrundet i særlige forhold. Det er derfor muligt for distributionselskaberne at samarbejde om aktiviteter i DGC, selv om aktiviteterne må anses for tilknyttede eller begrundet i særlige forhold. Det er dog forudsat, at de fælles aktiviteter har en relation til naturgas som energiform. Distributionselskaberne kan således ikke oprette andre fælles selskaber, hvori indgår tilknyttede aktiviteter eller aktiviteter begrundet i særlige forhold, som f.eks. tilbyder finansiering af kundernes udgifter i forbindelse med omstilling til naturgas eller anskaffelse af nye naturgasforbrugende installationer. Der henvises til bemærkningerne til forslag til § 4, stk. 4, i elforsyningsloven vedrørende fælles serviceselskaber, hvorefter disse kun kan udføre serviceopgaver vedrørende aktiviteter inden for loven og ikke serviceopgaver for tilknyttet virksomhed.

I sammenhæng med forslaget til bestemmelsen i § 5, stk. 3 lægges der samtidig op til en ændring af bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 35, stk. 9, således at en kommune på samme måde som for så vidt angår aktiviteter omfattet af naturgasforsyningslovens § 2 vil kunne bevare et direkte eller indirekte ejerskab til aktiviteter omfattet af bestemmelsen i § 5, stk. 3, uden at dette kræver tilladelse fra klima- og

energiministeren. Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 3.

Bestemmelsen i *stk. 6* er en videreførelse af den gældende bestemmelse i *stk. 3*. Der er ikke tilsigtet ændringer i indholdet af bestemmelsen, som vedrører samarbejde om gældsafvikling mellem to kommunale fællesskaber, som udøver naturgasdistributionsvirksomhed. Der henvises til lovbemærkningerne til det gældende *stk. 3* vedrørende gældsafvikling.

Til nr. 2
(§ 28 a)

Den foreslåede ændring af naturgasforsyningslovens § 28 a, *stk. 1*, indebærer, at henvisningen til bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 5, *stk. 1* og 2, udgår. Dette er en konsekvens af, at muligheden for tilladelse efter den gældende bestemmelse i § 5, *stk. 2*, til, at et kommunalt fællesskab direkte kan udøve anden virksomhed end distributionsvirksomhed, ikke foreslås videreført. Det bemærkes, at bestemmelsen retter sig mod selskaber og dermed ikke finder anvendelse for kommuner, som selv måtte varetage bevilningspligtige aktiviteter i kommunen efter tilladelse fra ministeren.

§ 28 a, *stk. 2*, foreslås ophævet på baggrund af gasdirektivets krav om selskabsmæssig adskillelse. § 28 a, *stk. 2*, bemyndiger klima- og energiministeren til at tillade, at transmissionsvirksomhed, lagervirksomhed og drift af opstrømsrørledningsnet kan udøves i samme selskab. Der er ikke givet tilladelse i henhold til *stk. 2*.

Til nr. 3
(§ 35, *stk. 9*)

Den foreslåede ændring af naturgasforsyningslovens § 35, *stk. 9*, skal ses i sammenhæng med ændringen af bestemmelsen i naturgasforsyningslovens § 5, herunder særligt forslaget til § 5, *stk. 3*, om tilknyttet virksomhed. Der henvises til bemærkningerne ovenfor under § 2, nr. 1, vedrørende denne bestemmelse.

Til nr. 4
(§ 49, *stk. 1*)

Såfremt virksomheder undlader at foretage underretning til ministeren som angivet i § 34, foreslås det, at de kan ifalde bøde efter naturgasforsyningslovens almindelige straffebestemmelse i § 49. Der er tale om en parallelisering med den tilsvarende straffebestemmelse i elforsyningslovens § 87.

Det foreslås endvidere, at en kommune kan blive pålagt bødestraf, hvis kommunen ikke overholder § 35. § 35 blev ændret ved lov nr. 549 af 6. juni 2007,

hvor den i vidt omfang blev gjort parallel med elforsyningslovens § 37 og varmforsyningslovens § 23 l. Ved dette forslag paralleliseres også straffebestemmelserne.

Til § 3

Til nr. 1
(§ 21, *stk. 1*)

Efter forslaget får Energitilsynet hjemmel til at fastsætte regler om, at anmeldelse til tilsynet af tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for ydelser omfattet af §§ 20 og 20 b skal ledsages af en erklæring afgivet af en registreret revisor, statsautoriseret revisor eller kommunens revisor. Der foreslås endvidere indsat en bestemmelse, hvoraf fremgår, at tilsynet kan give pålæg om anmeldelse af de oplysninger, der er nødvendige for tilsynets arbejde. Dette forslag skal ses i sammenhæng med den foreslåede ændring af lovens § 33, *stk. 1*, hvorefter det bliver muligt for Energitilsynet at udstede administrative tvangsbøder ved manglende overholdelse af pålæg, som tilsynet har udstedt i medfør af den foreslåede § 21, *stk. 1*.

Til nr. 2
(§ 23 l, *stk. 2*)

Bestemmelsen foreslås omformuleret, således at henvisningen til de skatteretlige regler udgår.

Formålet med *stk. 2* er at give kommuner mulighed for at foretage selskabsmæssige omstruktureringer, uden at det udløser registreringspligt efter *stk. 1*, når kommunen ikke oppebærer nogen form for vederlag som følge af omstruktureringen, men blot udskifter sine ejerandele i den eksisterende virksomhed med samme forholdsmæssige ejerandel i den eller de omstrukturerede virksomheder, der også er omfattet af *stk. 1*. Da henvisningerne til reglerne i fusionskatte-loven og aktieavancebeskatningslovens § 36 tidligere har givet anledning til tvivl, fjernes de nu. Herved sker imidlertid ingen realitetsændring af bestemmelsen, idet den gældende bestemmelse også må fortolkes på baggrund af formålet, som er at give kommunerne mulighed for at deltage i rene omstruktureringer, uden at der opstår risiko for, at der i den forbindelse sker uddelinger til kommunerne uden modregning i bloktilskuddet. Dette betyder, at selskabsmæssige omstruktureringer som f.eks. omdannelse til et P/S også vil kunne anses for omfattet af *stk. 2*, såfremt formålet med bestemmelsen er opfyldt. Med den foreslåede ændring vil ordlyden af bestemmelsen blive parallel med den tilsvarende bestemmelse i naturgasforsyningslovens § 35, *stk. 2*.

Til nr. 3

(§ 23 n)

Med forslaget indsættes en bemyndigelse til ministeren til at fastsætte, hvad der forstås ved påbegyndelse af væsentlige nye aktiviteter i § 23 m, stk. 1. Herved bliver det bl.a. muligt ved bekendtgørelse at fastsætte faste økonomiske grænser for, hvornår en ny aktivitet eller en aktivitetsudvidelse anses for væsentlig. Når der foretages en vurdering af, om en aktivitet er væsentlig, må omfanget af aktiviteten bl.a. vurderes i forhold til de aktiviteter, som virksomheden eller virksomhederne i øvrigt udøver. Der vil dog være en øvre grænse for, hvor langt dette kriterium kan strækkes. Dette betyder, at alle nye aktiviteter, hvortil der er anvendt eller skal anvendes midler af en vis størrelse, vil blive betragtet som væsentlige, uanset størrelsesforholdet til virksomhedens eller virksomhedernes øvrige aktiviteter. Under henvisning til at bestemmelsens formål er at undgå, at der i helt eller delvist kommunalt ejede virksomheder opsamles kapital, der stammer fra varmforsyningsvirksomhed, som herefter anvendes til andre aktiviteter, uden at der sker reduktion i tilskud efter lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner, vil den øvre grænse være lav.

Med hjemlen skabes også mulighed for, at der som led i tilsynet med bestemmelsen kan indhentes revisor-erklæringer.

Til nr. 4

(§ 33, stk. 1)

Med forslaget bliver det muligt for Energitilsynet at udstede administrative tvangsbøder ved manglende overholdelse af pålæg udstedt i medfør af den foreslåede § 21, stk. 1, om anmeldelse af tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for ydelser omfattet af §§ 20 og 20 b.

Efter forslaget kan tvangsbøder først pålægges efter påbud, og det forudsættes, at virksomheden klart har fået formuleret, hvilke handlinger, virksomheden skal foretage. Administrative tvangsbøder bør alene anvendes i tilfælde, hvor overtrædelsen er let konstaterbar. Såfremt det i et konkret tilfælde måtte vise sig vanskeligt at afgøre, om en virksomhed på tilstrækkelig vis har efterkommet et påbud meddelt af tilsynet, forudsættes det således, at Energitilsynet ikke anvender tvangsbøder i et sådant tilfælde.

Med lov nr. 520 af 7. juni 2006 blev den dagældende § 33 ændret, således at der ikke længere kan pålægges tvangsbøder for manglende overholdelse af de be-

stemmelser, som administreres af ministeren henholdsvis Energiklagenævnet og til dels Energitilsynet. Det var vurderingen, at det ved overtrædelse af disse bestemmelser ikke var nødvendigt at kunne anvende tvangsbøder. Endvidere havde tvangsbødebestemmelserne ikke været bragt i anvendelse i de senere år. Det har imidlertid efterfølgende vist sig, at Energitilsynet har manglet mulighed for at kunne anvende tvangsbøder for at kunne håndhæve oplysningspligten, som påhviler anlæg omfattet af loven, hvilket er en afgørende forudsætning for en effektiv kontrol og håndhævelse på området. Tilsynet har således oplevet væsentlige problemer med at få nogle værker til at indberette de regnskabsmæssige oplysninger, jf. § 21, stk. 1, som er nødvendige for, at tilsynet kan udføre en kontrol med værkernes priser og leveringsbetingelser. For at imødekomme dette behov og for at muliggøre en effektiv sagsbehandling og dermed sikre, at sagerne ikke trækkes i langdrag, foreslås det, at Energitilsynet kan udstede tvangsbøder ved manglende overholdelse af pålæg om anmeldelse efter den foreslåede § 21, stk. 1.

Styrkelse af håndhævelsesbeføjelserne i relation til oplysningspligten er desuden af væsentlig betydning i arbejdet med at sikre øget gennemsigtighed og et bedre grundlag for et mere fremadrettet og aktivt tilsyn.

Til nr. 5

(§ 34, stk. 1)

Efter forslaget bliver det muligt i medfør af varmforsyningslovens § 34 at straffe den, der efter anmodning undlader at afgive oplysninger om forhold omfattet af varmforsyningsloven. Det bliver eksempelvis muligt at straffe en kommune, som ejer et varmfremføringsanlæg, og som afgiver urigtige oplysninger m.v. om forhold omfattet af varmforsyningslovens §§ 23 l og m. Det bliver endvidere muligt at straffe et kollektivt varmforsyningsanlæg, som afgiver urigtige eller vildledende oplysninger til en kommunalbestyrelse, der forestår udarbejdelsen af et projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Til § 4

Til nr. 1

Ved ændringen af fodnoten til loven tilføjes, at loven indeholder bestemmelser, som gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2005/89/EF af 18. januar 2006 om foranstaltninger til fremme af elforsyningssikkerhed og infrastrukturinvesteringer (»SOS-direktivet«).

Til nr. 2

(§ 2, stk. 2)

Den foreslåede ændring har til formål at etablere hjemmel til, at Energinet.dk kan varetage opstrømsrørledningsvirksomhed.

Energinet.dk's formål er at sikre en effektiv drift og udbygning af den overordnede infrastruktur på el- og gasområdet og at sikre åben og lige adgang for alle brugere af nettene, jf. § 2, stk. 1, i lov om Energinet.dk. I den gældende lovs § 2, stk. 2, beskrives Energinet.dk's hovedaktiviteter, som er at drive systemansvarlig virksomhed og transmission for el og gas efter reglerne i lov om Energinet.dk og de respektive sektorlove, nemlig elforsyningsloven og naturgasforsyningsloven. Det fremgår også af stk. 2, at Energinet.dk kan varetage gasdistributions- og gaslagervirksomhed.

Den overordnede infrastruktur på gasområdet består af opstrømsrørledninger, transmissionsledninger og naturgaslagre. Både opstrømsrørledninger og transmissionsledninger benyttes til transport af naturgas. Det særlige ved opstrømsrørledninger er, at de er anlagt som en del af et olie- eller gasproduktionsanlæg eller anvendes til at lede naturgas fra et eller flere af sådanne anlæg til en endelig kystlandingsterminal. EU's gasdirektiv sonderer mellem de to typer ledninger, fordi der gælder forskellige regler for tredjepartsadgang. Naturgasforsyningsloven, som gennemfører store dele af gasdirektivet, sonderer også mellem de to typer ledninger, som er defineret i lovens § 6, nr. 17 og 23.

Ved vedtagelsen af lov om Energinet.dk i 2004 blev der etableret hjemmel til, at Energinet.dk kan varetage gastransmissionsvirksomhed og gasdistributionsvirksomhed. Da Energinet.dk ikke skulle varetage gasopstrømsrørledningsvirksomhed eller gaslagervirksomhed på tidspunktet for lovens vedtagelse i 2004, blev der ikke etableret hjemmel hertil. Hjemmel til at varetage gaslagervirksomhed blev etableret i 2006 i forbindelse med Energinet.dk's køb af det ene af DONG's to naturgaslagre.

Energinet.dk er sammen med det norske statsejede selskab Gassco og en række andre selskaber gået ind i »Skanled-projektet«. Skanled-projektet vedrører et forprojekt for etablering af en offshore gasledning fra Norge til Danmark og Sverige. Det er baggrunden for forslaget om at etablere hjemmel til, at Energinet.dk kan varetage opstrømsrørledningsvirksomhed.

Til nr. 3

(§ 2, stk. 4)

Det foreslås, at det udtrykkeligt fremgår, at Energinet.dk kan udføre opgaver i medfør af lov om tilskud til elproduktion. Der er tale om en konsekvensændring som følge af lov nr. 550 af 6. juni 2007 om ændring af tilskud til elproduktion, hvor der i § 8, stk. 6, blev indsat en hjemmel til, at ministeren kan bestemme, at dele af ordningen kan varetages af Energinet.dk.

Til nr. 4

Den ændrede kapiteloverskrift er en konsekvens af, at kapitel 2 også kommer til at omhandle udbygning af opstrømsrørledningsnet.

Til nr. 5

(§ 4, stk. 8)

Det foreslås, at § 4, stk. 1-4, om udbygning af transmissionsnet skal finde tilsvarende anvendelse på udbygning af opstrømsrørledningsnet. Forslaget hænger sammen med den foreslåede ændring af § 2, stk. 2.

Det følger af § 4, stk. 1, at etablering af nye transmissionsnet og væsentlige ændringer i bestående net kun kan ske, hvis der er et tilstrækkeligt behov for udbygningen. På gasområdet skal udbygningen enten ske med sigte på øget forsyningsikkerhed, beredskabsmæssige hensyn eller skabelse af velfungerende konkurrencemarkeder. Det vil sige, at Energinet.dk kun kan engagere sig i gasopstrømsrørledningsvirksomhed, såfremt det tjener til at sikre et eller flere af de nævnte hensyn. Udbygningen skal belyses i en plan, som bl.a. skitserer det fremtidige behov for transmissionskapacitet, og som skal indsendes til klima- og energiministeren, jf. § 4, stk. 2. Ministeren kan bestemme, at udbygningen kræver godkendelse, og ministeren kan fastsætte vilkår for udbygningen i forbindelse med godkendelsen, jf. § 4, stk. 3 og 4.

Det bemærkes, at nedlæggelse af rørledninger på dansk kontinentalsokkelområde kræver klima- og energiministerens tilladelse efter § 4 i lov om kontinentalsoklen. Tilladelse gives på grundlag af en teknisk, sikkerhedsmæssig og miljømæssig vurdering.

Til nr. 6

(§ 12, stk. 1, nr. 1)

Den foreslåede ændring har til formål at præcisere, at der skal føres separate regnskaber for gasopstrømsrørledningsvirksomhed som for de øvrige dele af Energinet.dk's elektricitets- og naturgasaktiviteter. Bestemmelsen er udformet på baggrund af kravene til regnskabsføring i gasdirektivets artikel 19.

Til nr. 7

(§ 12, stk. 1, nr. 2)

Ændringen har til formål at præcisere, at indtægter fra ejerskab til opstrømsrødningsnet skal specificeres på samme måde, som i dag gælder for Energinet.dk's ejerskab af transmissions- og distributionsnet samt lagerfaciliteter.

Til § 5

Det fremgår af *stk. 1*, at tidspunktet for lovens ikrafttræden fastsættes til den 15. juni 2008.

Hovedreglen for lovens ikrafttræden er, at ikrafttræden først kan ske efter vedtagelse, stadfæstelse og kundgørelse, således at love ikke gives »tilbagevirkende kraft«. I nærværende lovforslag er det dog afgørende, at kommuner ikke i perioden mellem lovforslagets fremsættelse og lovens ikrafttræden igangsætter gråzone-aktiviteter, som ikke er hjemlet fremover, og hvortil der kan anvendes midler, der stammer fra elforsyningsloven, uden at det skal føre til registrering med henblik på modregning i det kommunale bloktilskud. Det foreslås derfor i *stk. 2*, at præciseringen af elforsyningslovens § 4 får virkning fra datoen for lovforslagets fremsættelse.

Reglerne om tilknyttet virksomhed i naturgasforsyningslovens § 5, stk. 3, får derimod først virkning fra lovforslagets ikrafttræden. Dette skyldes, at de gældende regler i naturgasforsyningsloven er anderledes end reglerne i elforsyningsloven, og at der i dag kræves tilladelse til, at kommunale fællesskaber direkte eller indirekte udøver anden virksomhed end distributionsvirksomhed. Det findes ej heller nødvendigt at indsætte overgangsregler på naturgasområdet.

I *stk. 3* foreslås, at kommuner kan videreføre aktiviteter, som kommunen måtte have påbegyndt med hjemmel i den gældende elforsyningslovs § 4, stk. 2, inden fremsættelsen af lovforslaget; men som der ikke måtte være hjemmel til fremover. En aktivitet anses for påbegyndt, når der er foretaget bindende dispositioner om aktiviteten. Da aktiviteterne skal være påbegyndt, vil der ikke være hjemmel til, at kommunen kan udvide aktiviteterne.

Da der har været tvivl om fortolkningen af den gældende § 4, stk. 2, vil den i *stk. 3* foreslåede hjemmel også gælde for aktiviteter, hvor der har været begrundet tvivl om hjemmelsgrundlaget. Det betyder f.eks., at vejbelyningsaktiviteter, som en kommune i dag måtte udøve uden for forsyningsområdet og uden for kommunegrænsen, vil blive anset for omfattet af hjemlen i *stk. 3*.

Derimod vil aktiviteter, hvor det er åbenbart, at der ikke er hjemmel i det gældende § 4, stk. 2, ikke blive omfattet af *stk. 3*. Det drejer sig f.eks. om handel med olie, produktion af biobrændsler til transportsektoren, entreprenøropgaver for tredjemand i bred forstand, erhvervsudvikling samt bredbåndsvirksomhed uden for den praksis, som er beskrevet i bemærkningerne til forslaget til § 2, stk. 4, i dette lovforslags § 1, nr. 1. En kommune vil således allerede efter gældende ret ikke kunne udøve disse aktiviteter med hjemmel i elforsyningsloven.

Hvis en aktivitet er hjemlet i *stk. 3*, vil den blive anset for hjemlet i elforsyningsloven i forhold til elforsyningslovens § 37 a, stk. 2. Der vil således kunne være anvendt midler, som stammer fra el-, varme- og naturgasforsyningslovene på aktiviteterne, uden at det skal føre til registrering med henblik på modregning i bloktilskuddet, forudsat at aktiviteterne udføres i en koncernstruktur omfattet af elforsyningslovens §§ 37 og 37 a eller varmemforsyningslovens §§ 23 l og m.

Hjemlen giver alene mulighed for at fortsætte med eksisterende aktiviteter. Der vil ikke være hjemmel til at udvide aktiviteter, som der ikke længere er hjemmel til i elforsyningslovens § 4, stk. 2. En udvidelse af aktiviteterne vil derfor være en ny aktivitet i forhold til elforsyningslovens § 37 a og varmemforsyningslovens § 23 m. Kommunen vil derfor skulle ansøge om tilladelse til at bevare ejerandele i de omfattede virksomheder, såfremt udvidelsen af aktiviteten er væsentlig. En sådan tilladelse vil som udgangspunkt blive givet med vilkår om afståelse og eventuel modregning, idet der ikke kan antages at foreligge særlige omstændigheder, når der er tale om aktiviteter, der ikke er hjemmel til i den foreslåede § 4, stk. 2, i elforsyningsloven.

Det foreslås i *stk. 4*, at der også gives hjemmel til kommuner til at kunne deltage i CDM- og JI-projekter, som er påbegyndt inden 1. januar 2008. Der er ikke hjemmel i den gældende elforsyningslov til, at kommuner kan deltage i CDM- og JI-projekter. Det, at projektet skal være påbegyndt, skal forstås på samme måde som i *stk. 3*. Der skal således være foretaget bindende dispositioner i forhold til projektet eller projekterne inden 1. januar 2008, og der vil ikke kunne investeres yderligere i projekterne.

The Danish Carbon Fund anses i denne forbindelse som et projekt, selv om det er fonden, som investerer i CO₂ reducerende projekter. Dette betyder, at fonden fortsat vil kunne investere for det beløb, som er indskudt i fonden; men at kommunerne ikke vil kunne investere yderligere beløb i fonden.

F. t. l. vedr. elforsyning m.v.

I *stk. 5* foreslås, at kommunerne inden den 31. december 2008 oplyser klima- og energiministeren om, hvilke aktiviteter de mener, de udøver med hjemmel i den gældende elforsyningslovs § 4, stk. 2. Oplysningerne skal bruges som led i tilsynet med overholdelsen af elforsyningslovens § 4, stk. 2, i forhold til elforsyningslovens § 37 a, stk. 1.

I *stk. 6* foreslås bekendtgørelsen om bevillingspligtige naturgasselskabers sideordnede aktiviteter (5 pct. bekendtgørelsen) ophævet. Baggrunden herfor er, at

tilknyttede aktiviteter i henhold til gasdirektivet som udgangspunkt skal holdes selskabsmæssigt adskilt fra distributionsaktiviteter. Det vurderes endvidere ikke hensigtsmæssigt med ejerstrukturen på naturgasområdet at udnytte muligheden i gasdirektivet for at undtage distributionselskaber med færre end 100.000 tilsluttede forbrugere fra dette krav. Endelig findes det ikke hensigtsmæssigt at opretholde muligheden for at kunne udøve tilknyttede aktiviteter i selskaber med bevilling til lager- og forsyningspligtig virksomhed.

Lovforslaget sammenholdt med gældende love*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om elforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 286 af 20. april 2005, som ændret bl.a. ved § 1 i lov nr. 520 af 7. juni 2006 og senest ved § 1 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 4 affattes således:

§ 4. Kommuner kan varetage netvirksomhed med færre end 100.000 tilsluttede forbrugere og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. Kommuner kan deltage i al øvrig virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, når virksomheden varetages af et selskab med begrænset ansvar.

Stk. 2. Kommuner kan deltage i anden virksomhed, som har tilknytning til virksomhed efter loven, jf. § 2, stk. 1. Virksomheden skal udøves på kommercielle vilkår i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 3. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om den i stk. 2 nævnte virksomhed, herunder om de aktiviteter, der kan udøves efter stk. 2, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Stk. 4. De bestemmelser i loven, som gælder for netvirksomheder og elproduktionsvirksomheder, gælder kun for de af en kommunes opgaver, der er en del af netvirksomhed eller elproduktionsvirksomhed efter stk. 1, 1 pkt.

Stk. 5. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse på Energinet.dk.

»**§ 4.** En kommune kan varetage netvirksomhed med færre end 100.000 tilsluttede forbrugere og produktion af elektricitet ved afbrænding af affald. En kommune kan deltage i selskaber med begrænset ansvar, som varetager virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1.

Stk. 2. En kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, som kommunen varetager eller deltager i. Tilsvarende gælder for Energinet.dk.

Stk. 3. Virksomhed omfattet af stk. 2 skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler vedrørende virksomhed omfattet af stk. 2, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Stk. 5. De bestemmelser i loven, som gælder for netvirksomheder og elproduktionsvirksomheder, gælder kun for de af en kommunes opgaver, der er en del af netvirksomhed eller elproduktionsvirksomhed efter stk. 1, 1. pkt.«

Gældende formulering

§ 13. Adgangen til at udnytte energi fra vand og vind på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone tilkommer alene den danske stat.

Stk. 2. Forundersøgelser og udnyttelse af energi omfattet af stk. 1 kan kun finde sted efter tilladelse fra klima- og energiministeren.

Stk. 3. Tilladelse gives for et nærmere angivet område og kan meddeles særskilt for henholdsvis forundersøgelser og udnyttelse af energi.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte vilkår for tilladelsen, herunder om rapportering om forundersøgelseernes forløb og resultater samt om overholdelse af sikkerhedskrav og lign.

Stk. 5. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler eller træffe afgørelse om tilladelser efter denne bestemmelse, herunder om betaling for behandling af ansøgninger og om tidsbegrænsning af tilladelser.

§ 14. Tilladelsen efter § 13 meddeles efter klima- og energiministerens bestemmelse enten efter offentlig indkaldelse af ansøgninger i forbindelse med udbud eller efter offentliggørelse af en modtaget ansøgning, hvor andre interesserede parter opfordres til at indgive ansøgning. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler herom.

Lovforslaget

2. §§ 13-16 affattes således:

»§ 13. Adgangen til at udnytte energi fra vand og vind på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone tilkommer alene den danske stat. Forundersøgelser og efterfølgende udnyttelse af energi kan kun finde sted efter tilladelse fra klima- og energiministeren.

Stk. 2. Tilladelse til forundersøgelser gives enten efter indkaldelse af ansøgninger ved et udbud eller efter modtagelse af ansøgning.

Stk. 3. Tilladelse til forundersøgelse gives til områder, hvor klima- og energiministeren finder, at udnyttelse af energi kan være relevant. Tilladelsen gives som en eneret for et nærmere angivet område og tidsrum.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte vilkår for tilladelsen, herunder om de forhold, som skal undersøges, om rapportering, om forundersøgelseernes forløb og resultater, om ministerens adgang til at benytte forundersøgelseens resultater, jf. § 15, stk. 4, samt om overholdelse af miljø- og sikkerhedskrav og lignende.

Stk. 5. Klima- og energiministeren kan træffe afgørelse om tilladelser efter stk. 2-4.

Stk. 6. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 4.

§ 14. Ved udbud gives tilladelsen efter § 13 til den, som vinder udbuddet. Klima- og energiministeren kan angive særlige forhold eller vilkår, der lægges vægt på ved stillingtagen til de indkomne bud.

Gældende formulering

Stk. 2. Udbud eller offentliggørelse som nævnt i stk. 1 kan undlades ved tilladelser til anlæg, der etableres af hensyn til forskning, udvikling og demonstration vedrørende elproduktion på havet.

§ 15. I forbindelse med udbud og offentliggørelse af en modtaget ansøgning efter § 14 kan klima- og energiministeren angive særlige forhold eller vilkår, som ministeren vil lægge vægt på ved stillingtagen til de indkomne tilbud, samt fastsætte regler herom.

Stk. 2. Vilkår som nævnt i stk. 1 kan vedrøre produktionsanlægget eller den infrastruktur, som skal forbinde anlægget med det sammenhængende elforsyningssystem, eller krav om, at forbrugere eller andre sammen med ansøgeren skal kunne deltage som parter i projektet.

Lovforslaget

Stk. 2. Vilkår efter stk. 1 kan vedrøre økonomiske forhold, herunder støtte til produktionen, udformningen og tekniske forhold vedrørende produktionsanlægget eller den infrastruktur, som skal forbinde anlægget med det sammenhængende elforsyningssystem. Der kan stilles krav om, at forbrugere eller andre sammen med ansøgeren skal kunne deltage som parter i projektet, og at der betales bod, hvis vinderen af budet ikke overholder betingelser fra sit bud eller fra aftalte betingelser, herunder tidsfrister.

Stk. 3. Ved ansøgning uden for udbud gives tilladelse til forundersøgelser efter § 13 til ansøgere, der skønnes at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet til at gennemføre forundersøgelserne, jf. dog § 13, stk. 3. Søger flere tilladelse for samme område, gives tilladelse til den, som først fremsender en ansøgning, der dokumenterer opfyldelse af betingelserne herfor.

Stk. 4. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om forhold omfattet af stk. 2.

§ 15. Når forundersøgelserne er afsluttet, indsendes en forundersøgelsesrapport til klima- og energiministeren, som tager stilling til, om forundersøgelsesrapporten kan godkendes. Godkendes denne, har ansøgeren ret til udnyttelse af den godkendte forundersøgelsesrapport efter bestemmelserne i stk. 2-4.

Stk. 2. Inden 3 måneder efter godkendelse af forundersøgelsesrapporten skal ansøgeren meddele, om denne ønsker at opføre et produktionsanlæg på lokaliteten. Med klima- og energiministerens tilladelse kan retten til at udnytte en forundersøgelsestilladelse inden for samme frist overdrages til en anden.

Stk. 3. Modtager klima- og energiministeren et tilsagn, som angivet i stk. 2, fastsættes en frist for modtagelse af ansøgning om etableringstilladelse efter § 16. Der kan endvidere stilles krav om sikkerhedsstillelse for gennemførelse af projektet.

Stk. 4. Modtager klima- og energiministeren ikke rettidigt et tilsagn omfattet af stk. 2 eller overholdes en frist efter stk. 3 ikke, kan ministeren uden vederlag til ansøgeren stille forundersøgelsesrapporten til rådighed for andre.

Gældende formulering

§ 16. Etablering af elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, med tilhørende interne ledningsanlæg på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone samt væsentlige ændringer i bestående anlæg kan kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima- og energiministeren. Tilladelserne meddeles til ansøgere, der skønnes at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan betinge godkendelsen af disse anlæg af vilkår, herunder krav til konstruktion, indretning, installationer, opstilling, drift, nedtagning og sikkerhedsstillelse for nedtagning af anlæg samt økonomiske, tekniske, sikkerheds- og miljømæssige forhold i forbindelse med etablering og drift.

Stk. 3. Elproduktionsanlæg nævnt i stk. 1, som er fast forankret på samme sted på søterritoriet m.v., anses i tinglysningsmæssig henseende for fast ejendom. Tinglysning af rettigheder over sådanne anlæg sker efter reglerne i tinglysningslovens § 19, stk. 1, 2. pkt., ved retten i Århus.

§ 18. Anlæg, der etableres efter påbud meddelt efter § 13 i den hidtil gældende elforsyningslov, og anlæg, hvortil der er meddelt foreløbig eller endelig tilladelse efter den hidtil gældende elforsyningslov, er undtaget fra bestemmelser om udbud efter §§ 14 og 15.

Lovforslaget

§ 16. Etablering af elproduktionsanlæg, der udnytter vand og vind, med tilhørende interne ledningsanlæg på søterritoriet og i den eksklusive økonomiske zone samt væsentlige ændringer i bestående anlæg kan kun foretages efter forudgående tilladelse fra klima- og energiministeren.

Stk. 2. Tilladelserne meddeles til ansøgere, der har ret til at udnytte en forundersøgelsestilladelse efter § 15, stk. 1, 2 eller 4, og som skønnes at have den fornødne tekniske og finansielle kapacitet.

Stk. 3. Klima- og energiministeren kan betinge godkendelsen af disse anlæg af vilkår, herunder krav til konstruktion, indretning, installationer, opstilling, drift, nedtagning og sikkerhedsstillelse for nedtagning af anlæg samt økonomiske, tekniske, sikkerheds- og miljømæssige forhold i forbindelse med etablering og drift, herunder ophold og beboelse.

Stk. 4. Elproduktionsanlæg nævnt i stk. 1, som er fast forankret på samme sted på søterritoriet m.v., anses i tinglysningsmæssig henseende for fast ejendom. Tinglysning af rettigheder over sådanne anlæg sker efter reglerne i tinglysningslovens § 19, stk. 1, 2. pkt.«

3. § 18 affattes således:

»**§ 18.** Anlæg nævnt i § 16, stk. 1, må først tages i drift med henblik på udnyttelse af energi, når tilladelse hertil er givet af klima- og energiministeren. Tilladelsen gives for 25 år og kan efter ansøgning forlænges.

Stk. 2. Tilladelse kan gives, når ansøgeren dokumenterer, at vilkår stillet efter §§ 13-17 b og i en eventuel udbudskontrakt er opfyldt.

Gældende formulering

Lovforslaget

Stk. 3. Der kan i tilladelsen stilles vilkår, herunder om tekniske og økonomiske forhold vedrørende drift af anlægget, om pligt til at sikre fremtidig overholdelse af vilkår stillet i tilladelser efter §§ 13-17 b, om dennes tilsynsforpligtelse i forhold til det samlede anlæg og stillede vilkår og om pligt til indrapportering vedrørende de nævnte forhold.

Stk. 4. Tilladelser givet efter bestemmelserne i §§ 13-16 og 18 kan med klima- og energiministerens tilladelse overdrages til andre.«

§ 37. ...

Stk. 2. Selskabsmæssige omstruktureringer i form af fusioner, spaltninger eller tilførsler af aktiver omfattet af fusionsskattelovens regler eller i form af aktieombytninger omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 36 anses ikke for afståelse af ejerandele i henhold til stk. 1, i det omfang kommunens vederlag består i ejerandele i en eller flere virksomheder omfattet af stk. 1.

4. § 37, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1.«

§ 37 b. ...

5. I § 37 b indsættes som *stk 2*:

»*Stk. 2.* Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om påbegyndelse af væsentlige nye aktiviteter som nævnt i § 37 a, stk. 1, herunder om at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.«

§ 51 a. ...

2) behandling af ansøgning om tilladelse, herunder de tilladelser, der er nævnt i § 11, stk. 1, § 12 a, stk. 1, § 13, stk. 2, § 16, stk. 1, § 21, stk. 1, § 22 a, stk. 1, § 23, stk. 1, og § 37 a, stk. 1,

6. I § 51 a, nr. 2, ændres »§ 13, stk. 2,« til: »§ 13, stk. 1,«.

§ 87. ...

1) undlader at indhente bevilling til produktions-, net-, transmissions- og forsyningspligtig virksomhed efter §§ 10, 19, og 33,

7. § 87, stk. 1, nr. 1 og 2, affattes således:

»1) driver produktions-, net-, transmissions- og forsyningspligtig virksomhed efter §§ 10, 19 og 33 uden bevilling,

Gældende formulering

- 2) undlader at indhente tilladelse til etablering og drift af net eller anlæg efter §§ 11, 13, 16, 21, 22 a og 23,

Lovforslaget

- 2) etablerer og driver net eller anlæg efter §§ 11, 13, 15, 16, 18, 21, 22 a og 23 uden tilladelse,«.

§ 2

I lov om naturgasforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1116 af 8. november 2006, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1. § 5 affattes således:

§ 5. Kommuner kan direkte eller indirekte deltage i et eller flere kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, som udelukkende udøver distributionsvirksomhed. Kommuner kan deltage i anden virksomhed, som er omfattet af § 2, stk. 1, når virksomheden udøves i et selskab med begrænset ansvar.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan tillade, at en kommune selv udøver den i stk. 1, 1. pkt., nævnte virksomhed, eller at en eller flere kommuner direkte eller indirekte deltager i udøvelsen af den i stk. 1, 1. pkt., nævnte virksomhed i en anden organisationsform end i et kommunalt fællesskab. Ministeren kan endvidere tillade, at de i stk. 1, 1. pkt., nævnte fællesskaber direkte eller indirekte udøver anden virksomhed end distributionsvirksomhed.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan godkende et samarbejde mellem to eller flere kommunale fællesskaber, som udøver naturgasforsyningsvirksomhed efter stk. 1, om en fælles og samtidig afvikling af den gæld, som ved lovens ikrafttræden påhvilede fællesskaberne, herunder at de kommunale fællesskaber bidrager til hinandens gældsafvikling.

»**§ 5.** Kommuner kan deltage i virksomhed omfattet af § 2.

Stk. 2. Distributionsvirksomhed kan udøves i kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, eller i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Anden virksomhed omfattet af § 2 skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar. Klima- og energiministeren kan tillade, at en kommune varetager distributionsvirksomhed, eller at distributionsvirksomheden udøves i anden organisationsform.

Stk. 3. En kommune kan deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning til en virksomhed omfattet af § 2, som kommunen varetager eller deltager i, eller som er begrundet i særlige forhold vedrørende udbredelsen af naturgas. Tilsvarende gælder for Energinet.dk.

Stk. 4. Virksomhed omfattet af stk. 3 skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 5. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler vedrørende virksomhed omfattet af stk. 3, herunder om de aktiviteter, der kan udøves, og om regnskabs- og forretningsmæssige forhold.

Gældende formulering

§ 28 a. Et selskab med bevilling til henholdsvis transmissionsvirksomhed, distributionsvirksomhed, lagervirksomhed, LNG-virksomhed og forsyningspligtig virksomhed kan alene udøve de aktiviteter, som ligger inden for bevillingen. Andre aktiviteter, som ligger uden for den pågældende bevilling, herunder andre bevillingspligtige aktiviteter, skal med de i § 5, stk. 1 og 2, nævnte undtagelser udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

Stk. 2. Transport- og energiministeren kan give tilladelse til, at transmissionsvirksomhed, lagervirksomhed og drift af opstrømsrørledningsnet kan udøves i samme selskab.

Lovforslaget

Stk. 6. Klima- og energiministeren kan godkende et samarbejde mellem to eller flere kommunale fællesskaber, som udøver naturgasforsyningsvirksomhed efter stk. 1, om en fælles og samtidig afvikling af den gæld, som ved lovens ikrafttræden påhvilede fællesskaberne, herunder at de kommunale fællesskaber bidrager til hinandens gældsafvikling.«

2. I § 28 a udgår i *stk. 1* »med de i § 5, stk. 1 og 2, nævnte undtagelser«, og *stk. 2* ophæves.

Bilag til f. t. l. vedr. elforsyning m.v.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 35. ...

Stk. 9. En kommune må ikke uden tilladelse fra klima- og energiministeren bevare ejerskab til aktiviteter, som ikke er omfattet af § 2, når aktiviteterne påbegyndes i selskaber omfattet af stk. 1 eller selskaber, som disse direkte eller indirekte ejer andele i. Klima- og energiministeren kan stille vilkår for meddelelse af tilladelse, herunder om, at midler anvendt til sådanne aktiviteter skal betragtes som uddelinger efter stk. 1. Hvis der måtte være påbegyndt aktiviteter, som klima- og energiministeren ikke kan give tilladelse til, skal kommunens ejerskab til aktiviteterne ophøre snarest muligt. Hvis det selskab, hvori aktiviteten udøves, ikke ønsker at ophøre med aktiviteten, skal kommunen snarest muligt bringe ejerskabet af selskabet til ophør. Et eventuelt tab forårsaget af den pågældende aktivitet betragtes som en uddeling efter stk. 1 med rådhedsdato fra den 1. juli i det år, hvor aktiviteten er påbegyndt. Kommunen fremsender dokumentation til Energitilsynet for aktiviteternes økonomiske virkning for kommunen. Dokumentationen skal være bilagt en opgørelse, jf. stk. 1 og 3, hvis der måtte være lidt et tab.

3. I 35, *stk. 9, 1. pkt.*, indsættes efter »§ 2«: »eller § 5, stk. 3«.

§ 49. ...

- 4) undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold,
- 5) overtræder § 46, stk. 1 eller 3, eller
- 6) meddeler økonomi- og erhvervsministeren, Energitilsynet eller Energiklagenævnet urigtige eller vildledende oplysninger eller efter anmodning undlader at afgive oplysninger.

4. I § 49, *stk. 1*, indsættes efter nr. 3 som nye numre:

- »4) undlader at foretage underretning som angivet i § 34,
- 5) undlader at foretage eller indsende opgørelse, ophøre med ejerskab eller fremsende dokumentation som angivet i § 35,«.

Nr. 4-6 bliver herefter nr. 6-8.

§ 3

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005, som ændret ved § 3 i lov nr. 520 af 7. juni 2006, § 5 i lov nr. 548 af 6. juni 2007 og § 3 i lov nr. 549 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

Gældende formulering

§ 21. Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af § 20 og § 20 b omfattede ydelser skal med angivelse af grundlaget herfor anmeldes til et aft ransport- og energiministeren nedsat tilsyn (Energitilsynet) efter regler fastsat af tilsynet.

§ 23 l. ...

Stk. 2. Selskabsmæssige omstruktureringer i form af fusioner, spaltninger eller tilførsler af aktiver omfattet af fusionsskattelovens regler eller i form af aktieombytninger omfattet af aktieavancebeskatningslovens § 36 anses ikke for afståelse af ejerandele i henhold til stk. 1, i det omfang kommunens vederlag består i ejerandele i en eller flere virksomheder omfattet af stk. 1.

§ 23 n. ...

§ 33. Undlader nogen rettidigt at efterkomme et påbud meddelt af Energitilsynet i medfør af § 21, stk. 4 eller 5, kan Energitilsynet som tvangsmiddel pålægge de pågældende daglige eller ugentlige bøder.

§ 34. Med bøde straffes den, der

1) undlader at indhente tilladelse efter § 4,

Lovforslaget

1. § 21, stk. 1, affattes således:

»Tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for ydelser omfattet af § 20 og § 20 b skal anmeldes til et tilsyn, der er nedsat af klima- og energiministeren (Energitilsynet), med angivelse af grundlaget herfor, efter regler fastsat af tilsynet. Energitilsynet kan fastsætte regler om, at anmeldelse skal ledsages af erklæring afgivet af en registreret revisor, statsautoriseret revisor eller kommunens revisor. Energitilsynet kan give pålæg om anmeldelse.«

2. § 23 l, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Selskabsmæssige omstruktureringer er ikke omfattet af stk. 1, når de ejere, der direkte eller indirekte har ejerandele i de virksomheder, der berøres af den selskabsmæssige omstrukturering, ikke opnår andet vederlag i forbindelse hermed end direkte eller indirekte ejerandele i samme indbyrdes forhold i den virksomhed eller de virksomheder, der består efter den selskabsmæssige omstrukturering. Dette er dog betinget af, at virksomheden eller virksomhederne er omfattet af stk. 1.«

3. I § 23 n indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Klima- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om påbegyndelse af væsentlige nye aktiviteter som nævnt i § 23 m, stk. 1, herunder om at der skal indhentes erklæringer fra kommunens revisor eller en statsautoriseret revisor.«

4. I § 33, stk. 1, indsættes efter »§ 21, stk.«: »1,«

5. § 34, stk. 1, affattes således:

»§ 34. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1) etablerer nye kollektive varmforsyningsanlæg eller udfører større ændringer i eksisterende anlæg efter § 4 uden tilladelse,

Gældende formulering

- 2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven,
- 3) undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold,
- 4) undlader at udskille driften efter § 23 g,
- 5) undlader at afgive erklæring, foretage registrering, indberetning eller afhændelse som angivet i §§ 23 l og 23 m,
- 6) anvender midler i strid med § 23 m, stk. 3, eller
- 7) afgiver urigtige eller vildledende oplysninger, jf. § 4, stk. 3, § 21, stk. 1, § 22, stk. 1, § 23 b, stk. 5, § 23 d, stk. 1 og 2 og § 27, stk. 3.

Lovforslaget

- 2) tilsidesætter vilkår for en tilladelse efter loven,
- 3) undlader at efterkomme påbud eller forbud efter loven, herunder påbud om at berigtige et ulovligt forhold,
- 4) undlader at udskille driften efter § 23 g,
- 5) undlader at afgive erklæring, foretage registrering, indberetning eller afhændelse som angivet i §§ 23 l og 23 m,
- 6) anvender midler i strid med § 23 m, stk. 3, eller
- 7) meddeler klima- og energiministeren, Energitilsynet, Energiklagenævnet eller kommunalbestyrelsen urigtige eller vildledende oplysninger eller efter anmodning undlader at afgive oplysninger.«

§ 4

I lov nr. 1384 af 20. december 2004 om Energinet.dk, som ændret ved § 4 i lov nr. 520 af 7. juni 2006 og § 6 i lov nr. 548 af 6. juni 2007, foretages følgende ændringer:

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/54/EF af 26. juni 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 176, side 37), Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/55/EF af 26. juni 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 176, side 57), dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992, (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7), som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 af 29. september 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 284, side 1), og dele af Rådets direktiv 79/409/EØF af 2. april 1979, (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), som ændret senest ved Rådets forordning (EF) nr. 807/2003 af 14. april 2003, (EU-Tidende 2003 nr. L 122, side 36).

1. I *fodnoten til lovens titel* indsættes efter »gennemfører«: »dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/89/EF af 18. januar 2006, (EU-Tidende 2006 nr. L 33, side 22),«.

*Gældende formulering***§ 2. ...**

Stk. 2. Energinet Danmark varetager efter reglerne i denne lov samt efter reglerne i lov om elforsyning og lov om naturgasforsyning og med baggrund i en sammenhængende og helhedsorienteret planlægning systemansvarlig virksomhed og eltransmissions- og gastransmissionsvirksomhed. Energinet Danmark kan endvidere varetage gasdistributions- og gaslagervirksomhed.

Stk. 4. Aktiviteter, som ligger uden for de i stk. 2 angivne, og som Energinet Danmark varetager i medfør af denne lov, lov om elforsyning eller lov om naturgasforsyning, skal udøves i selvstændige selskaber med begrænset ansvar.

*Udbygning af transmissionsnet***§ 4. ...****§ 12. ...**

- 1) føre separate regnskaber for hver af deres elektricitetsrelaterede og naturgasrelaterede aktiviteter, herunder drift af systemansvarlig virksomhed, transmissions-, distributions- og lagervirksomhed, og
- 2) specificere indtægter fra ejerskab af transmissions- og distributionsnet samt lagerfaciliteter.

Lovforslaget

2. I § 2, *stk. 2*, ændres »og gaslagervirksomhed« til: », gaslager- og gasopstrømsrørledningsvirksomhed«.

3. I § 2, *stk. 4*, ændres »eller« til: »,« og efter »lov om naturgasforsyning« indsættes: »eller lov om tilskud til elproduktion«.

4. *Overskriften til kapitel 2* affattes således:

»Udbygning af transmissionsnet m.m.«

5. I § 4 indsættes som *stk. 8*:

»*Stk. 8.* Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse på etablering af nye gasopstrømsrørledningsnet og væsentlige ændringer i bestående gasopstrømsrørledningsnet.«

6. I § 12, *stk. 1, nr. 1*, ændres »og lagervirksomhed« til: », lager- og gasopstrømsrørledningsvirksomhed«.

7. I § 12, *stk. 1, nr. 2*, indsættes efter »lagerfaciliteter«: »og gasopstrømsrørledningsnet«.

§ 5

Stk. 1. Loven træder i kraft den 15. juni 2008.

Stk. 2. § 1, nr. 1, har virkning fra den 12. marts 2008.

Stk. 3. Kommuner kan deltage i anden virksomhed, som har tilknytning til virksomhed efter lov om elforsyning, som er påbegyndt inden den 12. marts 2008 i henhold til § 4, *stk. 2*, i lov om elforsyning, og som ikke er omfattet af § 1, nr. 1.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 4. Kommuner kan deltage i CDM- og JI-projekter efter § 21 a i lov om CO₂-kvoter, som er påbegyndt inden den 1. januar 2008.

Stk. 5. Kommuner skal senest den 31. december 2008 oplyse klima- og energiministeren om, hvilken anden virksomhed, som har tilknytning til virksomhed efter lov om elforsyning, kommunen den 12. marts 2008 deltog i med hjemmel i § 4, stk. 2, i lov om elforsyning.

Stk. 6. Bekendtgørelse nr. 976 af 29. november 2002 om bevillingspligtige naturgasselskabers sideordnede aktiviteter ophæves.

Til lovforslag nr. L 108. Skriftlig fremsættelse (12. marts 2008)

Klima- og energiministeren (Connie Hedegaard):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning og lov om Energinet.dk

(Lovforslag nr. L 108).

Lovforslaget præciserer kommuners adgang til at udøve »tilknyttet virksomhed« i forbindelse med deres energiforsyningsvirksomhed, jf. elforsyningslovens § 4 stk. 2. Det præciseres at den tilknyttede virksomhed skal være nært tilknyttet hovedvirksomheden, som f.eks. vejbe-lysningsområdet er det inden for en netvirksomheds forsyningsområde. Der er tale om en hjemmelsbestemmelse og de nærmere regler vil blive fastlagt i en bekendtgørelse.

På baggrund af den uklarhed, der har været om hvilke aktiviteter, der efter gældende lovgivning kunne betragtes som tilknyttede aktiviteter i lovens forstand, er der indsat en overgangsbestemmelse i lovforslaget. Efter denne bestemmelse kan kommunerne fortsætte med aktiviteter, der er igangsat, med mindre de er åbenbart ulovlige efter den gældende lov. Aktiviteter, hvorom der kan være tvivl om lovligheden efter gældende lov; men som er ulovlige efter lovændringen, vil

kunne fortsætte som hidtil, men omfanget af dem kan ikke øges, og nye sådanne aktiviteter kan ikke igangsættes.

For så vidt angår tilknyttede aktiviteter til naturgasvirksomhed foreslås reglerne i et vist omfang paralleliseret med bestemmelserne i elforsyningsloven.

Endvidere omfatter lovforslaget en modernisering af reglerne om elproduktionsanlæg på havet. Der foretages en opstramning af udbudsreglerne, så det i højere grad sikres, at projekterne gennemføres, og der etableres mulighed for at ansøge uden for en budrunde.

Herudover foreslås ændringer af bestemmelser i lov om Energinet.dk med henblik på at skabe hjemmel til, at selskabet kan engagere sig i opstrømsrørledningsaktiviteter.

Endelig foreslås nogle mere tekniske ændringer i energiforsyningslovene.

Lovforslaget giver ikke anledning til EU-retlige spørgsmål.

Lovforslaget vurderes ikke at have erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Lovforslaget har positive konsekvenser for miljøet.

Idet der i øvrigt henvises til lovforslaget med bemærkninger, anbefales forslaget til Folketingets velvillige behandling.